

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2001. AUGUSZTUS

Együttműködés az Architekton Rt-vel

Gazdasági társaság alakul a termálvíz hasznosítására

Városunk önkormányzata a gödöllői székhelyű Architekton Építő és Műemlékfelújító Rt-vel közösen alakítja meg a termálvíz hasznosítására hivatott gazdasági társaságot. A kft. bejegyzése a közeljövőben történik meg - tájékoztatta lapunkat Tóth István polgármester.

Az Architekton komoly cég, a gödöllői kastélytól a visegrádi

palotáig sok épület helyreállítását végezte és végzi, ők építették újjá a gödöllői piacot és most kezdték el ugyanott az új könyvtár kivitelezését.

- Mi pedig egy komoly önkormányzat vagyunk - tette hozzá Tóth István, amikor értesülésünk nyomába eredtünk. - A Turai Hírlap olvasóinak nem újdonság, hogy több éves előkészítés előzte meg a társaság alakítását, amely-

nek az a fő feladata, hogy elősegítse a városunkban feltárt termálvíz többcélú hasznosítását.

- Miért szükséges az utóbbit, a többcélú hasznosítást hangsúlyozni?

- A föld mélyéből harminc fokon felszínre hozott víz éppúgy termálvíz, mint a mi forró, száz fokon feltörő természeti kincsünk.

(folytatás a 2. oldalon)

Veresegyházi egészségügyi modell

a turaiak egészsége védelmében

Júniustól 150 ezer Pest és Heves megyében élő polgár egészségügyi ellátását szervezi a veresegyházi Misszió Egészségügyi Központ. A létszám ilyen mértékű növekedését az tette lehetővé, hogy az intézmény több száz millió Ft-ot nyert az Országos Egészségbiztosítási Pénztár és az Egészségügyi Minisztérium irányított beteglátsási modell pályázatán.

A Misszió Egészségügyi Központ alapkövét 1997-ben tették le. Már ekkor felfigyelt rá a közvélemény, hiszen nem mindennapi dolognak számított, hogy valaki a mellényzsebébe nyúlva 300 millió Ft-tal támogatja az egészségügyet. Márpedig Somo dy Imre, a Pharmavit Rt. akkori vezérigazgatója és családja ekkora áldozatot vállalt. Jó partnernek bizonyult a beruházásban a helyi önkormányzat is.

(folytatás a 3. oldalon)

Aratás, cséplés

régen és ma

(visszatekintés a 4-5. oldalon)

Külsejében és szolgáltatásaiban is

Megújult a Turai Takarékszövetkezet

A rendszerváltás után felpezsdült pénzügyi világ számos lehetőséget kínál a lakosságnak: hitelek, befektetések, biztosítások, betétkönyvek, folyószámlák, kártyák... mind-mind az életünket könnyítik és nehezítik meg egyszerre.

Melyik a legjobb választás: bankok, brókerek, biztosítótársaságok...? Vagy talán a takarékszövetkezetek, ahol a szorgos mé-

hecskeként összegyűjtögetett pénzünket kamatoztathatjuk; ahol még az 1 Ft-os is megfial - ahogy a cégemléma is hirdeti évtizedek óta; vagy ahová kölcsön formájában segítségért folyamodhatunk? A Turai Takarékszövetkezet tőkeerejéről egyfajta tanúságtétel volt az elmúlt év végén nagy lendülettel megindult látványos építési munka.

(folytatás a 2. oldalon)

A tartalomból

Turaiak a rádióban és a televízióban

(6. oldal)

A Turai Tanulókért-díj jutalmazottjai

(8. oldal)

Odüsszeusz nyomában vitorlással és kamerával

(10. oldal)

Együttműködés az Architekton Rt-vel

Gazdasági társaság alakul a termálvíz hasznosítására

(folytatás az 1. oldalról)

Ha nem lenne ilyen meleg, egyszerűbb lenne a dolgunk, tudnánk, hogyan kell beleülnünk. Ezzel azonban először valami mást kell kezdenünk, mert leforrázná a kezünket. Nincs kitaposott útja hazánkban az ilyen jellegű termálvíz hasznosításának. A befektetővel közösen most arra vállalkozunk, hogy a jórészt önkormányzatunk kezdeményezésére eddig kidolgozott térségfejlesztési terveknek megfelelően találjunk hasznosí-

tási megoldást. Olyan hasznosításra törekszünk, amely védi környezetünket és eredményesebbé teszi az önkormányzati vagyongazdálkodást.

- Hogyan esett a választás az Architekton Rt.-re?

- A társaság száz százalékban magyar tulajdonú, tulajdonosai a térségünkben élnek. E jellemzőik mellett a nem kevésbé fontos gazdasági stabilitásuk kelt reményt arra, hogy a szükséges fejlesztést megfelelően elő tud-

ják segíteni. Az is lényeges körülmény, hogy elfogadták azt az elvet, amit önkormányzatunk képvisel: városunk és térsége, az alsó Galga mente elsősorban a pihenés, az idegenforgalom feltételeit javító beruházásokat vár. Ez a célja a termálvíz hasznosításának is Turán. Részt kívánunk venni a Széchenyi Terv megfelelő pályázatán, tudva, hogy az eddigiekhez hasonlóan több évre elegendő munka áll előttünk.

Balázs Gusztáv

A Tura alatt megbúvó termálvíz-készlet megfelelő technológia segítségével a téli fűtési gondokat is megoldhatná

A szerző felvétele

Külsejében és szolgáltatásaiban is

Megújult a Turai Takarékszövetkezet

(folytatás az 1. oldalról)

- Mikor kezdődött pontosan, s mi indokolta a bővítést? - kérdeztem Balogh Józsefnét, a Turai Takarékszövetkezet elnökét.

-Már 1998-ban döntés született arról, hogy a kiszélesedett tevékenységi körünk miatt szükséges a Turai Takarékszövetkezet bővítése. Az ügyfelek érdekeit figyelembe véve *giroszobát* alakítottunk ki, melynek hatására felgyorsult a pénzforgalom. Azonban a változtatás következménye volt az is, hogy a központi igazgatás munkateret lecsökkent. Ezt csak tovább tetézte, hogy a Turán jellemző magas talajvíz miatt a pincében elhelyezett központi irattár és kazánház vízben állt, így az épület stabilitása is veszélyben volt.

-Miért csak 2000 vége felé kezdődött meg a munka?

-Az eredetileg 1998/99-re tervezett kivitelezést folyamatosan megelőzték aktuálisan megoldandó feladatok, mert a Turai Takarékszövetkezet legfőbb célkitűzése, mondhatni üzleti stratégiája, hogy 12 kirendeltsége (Tura, Zsámbok, Hévízgyörk, Iklad, Galgamácsa, Galgahévíz, Kartal, Valkó, Püspökatvan, Aszód, Budapest XIV. ker., Dány) megfelelő állapotban legyen és a lakossági igényeket ki-

szolgálja. Az egymást követő külső-belső felújítások elhúzódtak a 99-es év végéig. Ezzel egy időben valamennyi kirendeltségünkönél nagyszabású számítógépes beruházást, jelentős gépparkcserét hajtottunk végre, s a bankbiztonsági követelményeknek megfelelően további beruházást végeztünk. 1999-ben vezettük be a bankkártya üzletágot mint új szolgáltatást,

szintén ebben az évben épült fel a vadonatúj hévízgyörki kirendeltség. 2000-ben váratlan lehetőségként adódott, hogy kedvező áron megvásárolhattuk Zsámbokon azt az üzletházat, melybe az ottani kirendeltséget helyeztük át. Végül 2000. szept-

ember 18-án, több mint két éves várakozást követően végre elindulhatott a turai beruházás.

-Kinek a tervei alapján készült, és ki finanszírozta az átépítést?

-A tervezést és a beruházást együttesen a gyöngyösi COMP-TERV Kft. készítette, amely a hévízgyörki építési és a zsámboki felújítási munkákat is végezte. Statikai szempontok miatt a felfelé terjeszkedés nem volt

építését. Ezt a beruházást is teljes egészében a Takarékszövetkezet finanszírozta.

-Az utcáról nézve már nyoma sincs az építkezésnek, itt bent azonban még folyik a munka...

-Talán év végére, mert folyik még pl. a pince víztelenítése, a régi épületrész festése. Ünnepeles átadást azonban nem tervezünk, csak a hivatalos műszaki átvétel történik meg, mivel nem egy új épületről van szó.

-Az alapterület megnövelése a szolgáltatások bővülését is jelenti? Megváltozott-e a munkamegosztás, ami érintheti a lakosságot?

-A közvetlen állandó ügyfélszolgálat változatlan maradt. Az egyes munkaterületeket tovább szakosítjuk, s ez közvetlenül érintheti a lakosságot. Jelenleg meglévő üzletágainkat fejleszteni kívánjuk, pl. a forintalapú kártya bevezetése után most van MNB engedélyezés alatt a VISA kártya bevezetése. Bővülő szolgáltatásként említhetem ATM felszerelését, a kisbanki rendszer bevezetését, melynek köszönhetően bármelyik kirendeltségünk kiszolgálhatja majd egy másik kirendeltségünkhöz tartozó ügyfelünket.

Seres Tünde

Veresegyházi modell...

(a folytatás 1. oldalról)

Az 1998-ban átadott egészségügyi központot hamar megszerették a betegek. Nem csoda, hiszen a környéken nincs még egy olyan rendelőintézet, ahol pontosan a megadott időben fogadják a páciens. Elég csupán bejelentkezni a recepción, helyet foglalni a kulturált társalgóban, és kivártatva jön az asszisztens, hogy a megfelelő osztályra kíséresse őt.

- Az irányított betegellátás nem azt jelenti, hogy ez a 150 ezer ember Veresegyházra fog járnivali kezelésre - tájékoztatott *Matejka*

Zsuzsanna igazgató. - Ők a rendszerhez csatlakozó, a lakóhelyükhöz legközelebb eső rendelőintézetben kapják meg a megfelelő kezelést. A modellnek az a célja, hogy a beteg a lehető legkényelmesebb kezelést kapja, ne kerüljön indokolatlanul kórházba, és ne gyógyítsa őt párhuzamosan egyszerre több orvos. Az igazgatónő szerint a magyar egészségügynek nem csupán az okoz gondot, hogy kevés pénzt juttatnak a tárcának, hanem az is, hogy ez nem megfelelően van szétosztva. A háziorvosok ma még nem érdekeltek például ab-

ban, hogy befejezett gyógyítást nyújtsanak a betegeknek, mivel javadalmazásuk nem ettől, hanem a hozzájuk leadott betegkártól függ. A járóbeteg-szakellátó intézményeknek az OEP az ott megforduló betegszám után adja a fejkövet, a kórházak pedig igyekeznek minél bonyolultabb betegségeket jelenteni. Olyan eset is előfordult már, hogy egy hölgy egy hónapig belülről - legalábbis papíron - két alkalommal is szült más-más kórházban.

A Misszió Egészségügyi Központ saját adataival tudja igazolni, hogy jó kihasználással elegendő lehet a bevételi forrás. Tavaly a 627 millió Ft bevételből 52 millió forintot takarítottak meg, amelyet visszaforgattak az

alapellátásba, illetve a járóbeteg-szakellátásra.

Megtakarítani nemcsak az irányított betegellátási rendszerrel lehet, hanem a megelőzéssel is - vallja az igazgató asszony. A Misszió Egészségügyi Központ munkatársai éppen ezért egészségügyi oktatnak a környékbeli felső tagozatos általános iskolásoknak. Civil szervezetek, tanintézmények segítségével igyekeznek kiszűrni a ma még kezeletlen szív- és érrendszeri betegségekben szenvedőket, csakúgy, mint a felső légúti betegségre hajlamos személyeket. 2000-ben 14 ezer környékbeli lakos közül 232 szív- és érteget és 70 asztmás polgárt „emelték ki” és kezdték meg azonnal a gondozásukat.

Felújított lakásokkal bővül a Galga menti ingatlan kínálat

Rövidesen újabb 24 lakással bővül az aszói ingatlanpiac. Szeptember végére elkészülnek azok a jelenleg még tulajdonosra váró otthonok, amelyeket az iklandi Ipari Műszergyár egykori munkásszállójában alakítottak ki. A munkákat a budapesti székhelyű SER-MOSZIL Kft. végzi, csakúgy, mint a lakások értékesítését és megbízás esetén - a kedvezményes hitelek, szociálpolitikai kedvezmények folyósításának intézését.

- Cégünk főleg Budapesten és környékén épít, illetve újít fel és forgalmaz ingatlanokat. Egy hirdetés útján akadunk erre az épületre, ami rögtön megtetszett - tájékoztatta lapunkat *Seres József*, a kft. ügyvezető igazgatója. - Aszód a nyugodt kisváros kategóriába tartozik, ugyanakkor közel van a fővároshoz, jó a közlekedés, ráadásul itt az ingatlanárak is szolidabbak. A ház szintén csendes, kellemes környezetben található, és ideális lakóhely lehet mind a fiatalabb, mind az idősebb korosztály tagjainak. A háromemeletes épület minden szintjét teljesen átalakítottuk és felújítottuk. A lakások szerkezeti állapotban vannak, a kulcsrakész átadást szeptember végére tervezzük.

A téglapépület 24, egyedi fűtésű (gázkonvektoros), külön víz- és villanyórával felszerelt lakása közül 4 darab 72 négyzetméteres, 4 darab 59 négyzetméteres,

a többi alapterülete pedig 35 és 52 négyzetméter között váltakozik. A tervezők ezeket az adott lehetőségekhez képest igyekeztek praktikusnak és a mai kor ízlésének megfelelően kialakítani. A legtöbb lakás például amerikai konyhás.

Annak a leendő tulajdonosnak, aki ezt a hirdetést olvasva azonnal érdeklődik, és a vételár 50%-át befizetve lekötö a kiszemelt lakást, még lehetősége van, hogy az építők - némi felár ellenében - kisebb egyedi kívánásait is figyelembe véve alakítsanak majdani otthonán.

A cég egyéb szolgáltatások elvégzésével is szeretné levenni a gondokat a leendő tulajdonosok válláról. Megbízás esetén *dr. Hoch József*, a cég jogtanácsosa - térítés ellenében - elintézi, hogy a vásárló kedvezményes lakásvásárlási hitelhez, illetve jogosultság esetén szociálpolitikai kedvezményekhez jusson. A szeptember végén átadásra kerülő 147 ezer Ft/négyzetméter áron kínált lakásokról az alábbi telefonszámokon lehet érdeklődni:

06 20 9338-173

(*Seres József* ügyvezető)

06 30 221-4237

(*dr. Hoch József* jogtanácsos)

Természetesen időpont-egyeztetés után lehetőség van a személyes bejárásra is.

(x)

Átgondolásra ÉRDemes SZÍVügyek

A szív- és érrendszeri betegségek okozzák ma Magyarországon a legtöbb halálozást, ezért fontos, hogy megelőzzük ennek a betegségcsoportnak a kialakulását, még akkor, mikor az embereknél nincs semmilyen tünet, csak bizonyos kockázat áll fenn.

A Misszió Egészségügyi Központ célja az, hogy szűrésekkel feltárja a szív és érrendszeri betegség kialakulását elősegítő veszélyeztető tényezőket, és megakadályozza a betegség kialakulását.

Tudni kell, hogy a legtöbb szív- és érrendszeri betegség kialakulásának viszonylag hosszú ideje alatt az embereknél nincsenek kifejezett tünetek, nem érzik, hogy "valami nincs rendben" és ezért évenként kereszttel egyáltalán nem mennek orvoshoz, nem hiszik el, hogy nekik valamit már most kell tenni az egészségükért a betegség elkerülése érdekében. A kockázati tényezők felismerésére a Misszió Egészségügyi Központ szakemberei kérdőívet dolgoztak ki, amit valamennyi környéken élő felnőtt korú lakossal szeretnénk kitölteni. A kitöltött kérdőíveket belgyógyász szakorvos értékeli, és amennyiben szükségesnek látja a további vizsgálatot, levélben felkérjük az adott személyt, hogy fá-

radjon el családorvosához vizsgálatra.

Szakemberek szerint a leggyorsabban növekvő betegségcsoportot a légúti betegségek alkotják, ezen belül egyre több embernek okoz kellemetlen panaszt a légúti allergia. A kérdőív erre vonatkozó kérdéseinek megválaszolásával lehetővé válik az eddig nem diagnosztizált esetek felkutatása, és a leggyakoribb idült légzőszervi betegségek kialakulásának megelőzése.

A kitöltött kérdőívek leadhatók zárt borítékban. A kérdőív kitöltése önkéntes, felhívjuk a figyelmet arra, hogy a személyazonosítást lehetővé tévő adatokat szíveskedjék feltüntetni annak érdekében, hogy a fokozottan veszélyeztetetteket a szakemberek el tudják érni.

A kérdőívet Turán a Központi Orvosi Rendelő (Petőfi tér 2.) várójában kihelyezett gyűjtőládába kell elhelyezni, illetve odaadhatók a családorvosnak, asszisztenseknek.

A néhány perc, ami alatt kitölti kérdőívünket, talán a későbbiekben nagy jelentőségű lehet abban, hogy sikerül elkerülni egy komolyabb betegség kialakulását.

A Misszió Egészségügyi Központ prevenció csoportjának munkatársai

Az adósságtörlesztés miatt nem várhatnak az értékesítéssel

Befejezéshez közeledik az aratás Turán

Lapunk utcára kerülésekor valószínűleg már az utolsó száz hektár búzát is learatták a turai Galgamenti Szövetkezet kombájnjai, hogy aztán a rozs, illetve a tritikálé táblák felé vegyék az irányt. A vezetőség a búza esetében 4 tonna/hektár terméshozamra számít, és arra, hogy a megfelelő minőség garancia lesz a gondtalan értékesítésre.

A turai határban idén 975 hektáron vetettek búzát, és mintegy 120 hektáron rozsot, valamint tritikálét. Tóth István elnök a múlt héten arról tájékoztatta újságunkat, hogy már csak 100 hektáron áll lábba a búza, de az esőzés miatt a gépek néhány napig biztosan nem tudnak rámenni a táblára. A már learattott kalászos minősége megfelelőnek mondható, nagy százalékban el-

éri az euro-, illetve a malomi minőséget, és csak kis hányadát kell takarmányozásra felhasználni. Mindez garancia lehet a gördülékeny értékesítésre. A terméshozam hektáronként négy tonna körül mozog, ami azt jelenti, hogy a termelőszövetkezet

a búza eladásából mintegy nettó 65-70 millió forint bevételre számíthat. Bár a gazdasági szakemberek azt tanácsolják a termelőknek, hogy várjanak az értékesítéssel, mert a búza jelenlegi nyomott (20-23 Ft/kg) ára néhány hónapon belül jóval magasabb

lesz, a turai szövetkezet az adósságtörlesztési kötelezettsége miatt nem várhat az eladással. A rozs és a tritikálé termést kizárólag takarmányozásra fordítják. A kombájnok egyelőre jól bírják a terhelést, bár a régebbi Claas Dominátoroknál és az 1996-os évjáratú John Deer kombájnoknál voltak kisebb meghibásodások. Viszont hiba nélkül dolgozott az idén vett vadonatúj társuk (*képünkön*). A különféle adapterekkel felszerelt gép 43,5 millió Ft-ba került. Szintén új szerzemény egy ugyancsak John Deer típusú bálázógép is, amelynek 5 millió forint volt az ára. A termelőszövetkezet egyébként utoljára számottevő gépi beruházást 1997-ben hajtott végre, akkor egy John Deer traktort vettek.

R. Z.

Emlékek Péter-Pál-napról és környékéről

„Emberek, gyün a gép!”

A század első felének júliusait a cséplőgépek jellegzetes züm-mögő, bűgő hangja töltötte be. Ez a monoton hang egy-egy pillanatra hirtelen mélyebbre zuhant, ha nagyobb búzacsomót engedett az etető a cséplődobba. Ha közelebb mentünk, hallottuk és láttuk, ahogy kehesen köhögve igyekszik az otromba, csaholó, fekete lendkerekes benzinmotor a 8 méteres szíjával üzembentartani a búzakévefaló nagy cséplőgépet. Amíg a gép működött, körülötte kb. 14-en igen szorgalmasan dolgoztak, mindenki igyekezett, hogy minél több búzát keressen. A kévehányó, a kévehányó, az etető, a törekese, a villások, a szalmahordók, a kazalos, a kizsákos, a gépész és az írnok a nagy zajjal, a kavargó porral, hőszéggel mit sem törődve pontosan úgy dolgoztak, mint a gép. Csak reggelire, ebédre álltak meg egy-egy félórára.

Délben megérkeztek az asszonyok, hozták a paprikás krumplit fogósbegrében, „huborkéval”. Mi, gyerekek tátott szájjal néztük, milyen éhes mohósággal nyelik a főtt ételt a „gépések”. A

gépészt, az írnokot, és az etetőt a tisztaszobában traktálták a háziak finom ebéddel.

Alig törölték meg a szájukat, felhangzott a vezényszó: „Ke-

megcsúszott, beleesett az acélfogak közé. Fialat menyecskeként így darálta be az egyik lábát Csoszke néninek. Ötvös bácsi is emiatt járt falábbal. A legkelle-

Hazahúzatás 1952-ben

rekre, emberek!” Belekapaszkodtak az erős kezek a vasküllőkbe, a gépész is igyekezett ügyesen nyitogatni a szelepeket. Előbb kicsit, aztán egyre nagyobb köhentett a buta vas-szőrnyeteg. Mikor belejött a „csahogásba”, ELKEZDŐDÖTT A CSÉPLÉS. Áhítattal figyeltük a gépések izgalmát, vajon elindul-e a szerkezet.

A búza fényesre csiszolta a cséplődob környékét, és aki itt

metlenebb munka a törekeseké volt. A toklász és a por úgy belelepte őket, hogy nem lehetett rájuk ismerni.

Ahogy a szérűn elfogytak a búzakazlak, magasra emelkedett a szép szőke szalmakazal. Megteltek a nyolcvankilos zsákok, nagy vasmérlegen szétmázsálták a géprészt, a gazdáét, a munkásokét. Leszerelték, majd megfordították a hatalmas vaskerekű cséplőgépet és átvontatták az újabb

gazdához. Mindig nagy gyermekötömeg kísérte ezt a nem mindennapi attrakciót. A vaskerekék mélyen vágtak a laza talajba, szétnyomták a hidat: kiabálás, izgalom volt, amerre a gép járt. A falu egyforma hétköznapijában a lakodalmakon kívül a „gépelés” jelentette az óriási élményt. Izgalommal vártuk, mikor „gyün a gép” hozzánk is. Felejthetetlen látványként maradt meg az emlékezetemben, ahogyan a kis traktor vontatja a három méter magas cséplőt, aminek a szalmarázója nagy nyitott szájként tátongott a traktoros feje fölött. Félttem, hogy egyszer csak bekapja. De ő nem félt, nagy ívben kanyarodott, hogy a keskeny hídon pontosan bevezesse a monstrumot a következő portára.

Erre a hagyományosan pontosan szervezett munkára a „Párt” rátelepedett, mint egy nagy kolonc: ellenőrzött, ellenséget keresett, számolta a törekben a szemeket, dicsért, vörös zászlóval jutalmazott, úgy tett, mintha nélküle kenyerünk se lenne.

Kinézek az ablakon, kombájn jön a búzamezőről. Légkondicionált ftilkéjében fiatal ember ül: reggel nyolckor láttam kifelé menni, most négy óra van.

Pászti Péter

Hol vannak már a régi, bűgö hangú cséplőgépek? (I.)

Megint itt van az aratás és a cséplés időszaka. Barátom arra biztatott, írjak visszaemlékezést arról, régen hogyan zajlottak ezek a munkák, mivel ifjú koromban gépészként részt vettem a cséplési munkákban.

A mai generáció talán el sem tudja képzelni, hogy a község életében mit jelentett az aratás és a cséplés. Közvetve mindenkit érintett, és az aratás idejére minden más munka leállt.

Az aratást kézi erővel, kaszával, sarlóval végezték. Sokan vállaltak részes aratást is (a learatott termés 10%-a fejében.) A munka kora hajnalban kezdődött. A gabonát szalmakötéllel kétébe kötötték, és keresztbe (csomóba) rakták. Az elhullott kalászosokat is összeszedték. Ez többnyire a gyermekek dolga volt. A kenyérmek valót nagyon becsülték, életnek is nevezték. Ezután következett a hazahordás, általában saját portára. A termést kazalba rakták, zsúpot is készítették

között egész- és félrészesek is voltak. A gépész, aki a javítás elvégzése és a cséplés levezetése mellett könyvelt is, 1%-ot kapott. A géptulajdonos a fennmaradó 4,5 %-ból az üzemanyag- és minden más költséget is fedezte.

A cséplőgép melletti munka vir-

Önjáró cséplőgép, amelyet Lukács Vilmos kezelt 1938-ban

radattól sötétedésig tartott, rekkenő hőségben is. A kévehányó

a kévét a kazalról hol le a cséplőgépre, hol a földről a gépre kellett dobni, ügyelve arra, hogy a kalászos alul legyenek, és így a kévevágó keze ügyébe essen. Arra is kellett vigyázni, nehogy a kévével meglökje a kévevágót. A kévevágó az etető kezébe adta a kévét, közben kaszakéssel el-

vedte zsákokba.

A cséplés végeztével a munkacsapat a cséplető gazda szőrűjét rendbe téve, feltakarítva hagyta el. Sok esetben a terményt a gazda padlására is felhordta.

A cséplési idénymunkában a lakosság minden rétegéből (iparosok, vasutasok stb.) résztvettek. A szabadságukat úgy kérték, hogy a cséplőgép mellett a család részére az évi kenyérmekvalót meg tudják keresni. Akkoriban az üzletben nem árultak kenyert és tésztafélét sem. Volt olyan cséplőbrigád, amelynek tagjai éveig együtt dolgoztak.

Jómagam 1936-ban kerültem közelebbi kapcsolatba a cséplési munkával. Édesapám ekkor Galgahévízen, *Fónagy Dezső* bácsinál vállalta el az egyik cséplőgép javítását és a cséplés levezetését. Én mellette segítettem a munkában. 1937-ben édesapám Vácselemlőn, a Pribeli-féle cséplőgépet (Fordson traktor), én pedig 17 évesen *Sára (Boha) Józsi* bácsi benzínmotoros cséplőgépet kezeltem. Ezt később 1945-ben, a háború után is javítottam.

vágta annak kötelét. Az etető az átvett kévét a cséplőgép dobjába terítette. A kévevágó a nyitott dob mellett állva végezte a munkáját, védőkorlát nélkül. Ez nagyon veszélyes volt. Az etető mélyített helyen állt, a dobbal párhuzamosan.

A pelyva (török) kihúzása a legpiszkosabb munka volt. A pelyvás szeme-szája telement porral, mégis csak fél részt kaphatott fizetségül.

A szalmahordást általában 2 pár ember végezte. Petrencerudakon létrán hordták a kazalra a szalmát, amit a kazalozott rakott tovább, alakítva a kazlat. A kiszsákos a gépből kifolyó Gabonát

1938-ban Turán dolgoztunk. Édesapám *Kuti István* (Vonal) magánjáró cséplőgépet, én pedig *Tóth István* (Puhos) benzínmotoros cséplőjét kezeltem. Nagyon szerettem ezt az idénymunkát.

(folytatjuk)

Lukács Vilmos

Zsúpkészítés egy Alvégi (ma Kossuth u.) gazdánál

tek, és ezután következett a cséplés.

Tura községben az 1930-as évektől az államosításig 13 cséplőgép volt magántulajdonban. Közülük 8 db Fordson traktor, 2 magánjáró, 3 Kállai motoros (ez utóbbi lövontatású.) Akkoriban a cséplető gazda szabadon választott, azzal a cséplőgéppel végeztette a munkát, amelyikkel akarta, és amelyik csapatát jobbnak tartotta. A cséplés munkabére az elcséplelt gabona 11%-a volt. Ebből 4,5 %-ot a munkacsapat kapott, akik

FOTÓPÁLYÁZAT

A 45. születésnapját ünneplő Napraforgó Gyermekek Fotószakkör fotópályázatát hirdet, amelyen korhatár nélkül vehetnek részt a városunkban élő fényképezőgép-tulajdonosok.

A pályázat témája: városi képeslap

A pályázók legfeljebb 5 fényképet küldhetnek be, legalább 9x13-as méretben. A kép lehet színes vagy fekete-fehér.

Beküldési határidő: 2001. december 1.

A képeket szakzsűri bírálja el és a legjobb alkotásokból tesz javaslatot egy turai képeslap elkészítésére. A díjazottak egyéb jutalomra is számíthatnak.

A szakzsűri tagjai: Kressz Albert fotóművész (elnök),
Seres Csilla fényképész, **Szarvas László** újságíró

A Turai Napraforgók és a Turai Hírlap Szerkesztősége

PAINTBALL ELDORÁDO

A XXI. század legújabb, legizgalmasabb, természetben űzhető taktikai harci játéka. Itt TE vagy a főszereplő, Te irányítod az eseményeket. Hívd meg barátodat vagy ellenségedet, most következmények nélkül leszámolhatsz velük.

PRÓBÁLD KI TE IS!
HÍVJ: 06-309-754-450
Időpont egyeztetése szükséges!

Válaszfele Incze Imre Úrnak

Lapunk májusi számának *Postaláda* rovatában olvashattuk *Incze Imre* csaknem egész oldalas levelét, amelynek második részében számos városunk fejlődésével kapcsolatos kérdéseket vet fel.

Rögtön az elején leszögezem, egyáltalán nem érzem magam illetékesnek a felvetett kérdésekre válaszolni, inkább az háborított fel egy küssé, hogy a következő, júniusi számba nem érkezett egyetlen válasz sem. Nem válaszolni szeretnék tehát a kérdésekre, csupán egy-két dolgot szeretnék megjegyezni ezekkel kapcsolatban. Először is nagyon köszönöm Incze úr optimista sorait községünk várossá válása alkalmából. Bizony nagyon sok polgár más-ként nyilatkozik erről a dologról.

Mint ahogy monográfiáinkból, úgy a Tura.hu című filmből is nagyon sok kimaradt. Mindezt korábbi lap-számainkban többen, többször szó-vá tettük. Valóban nem kellett volna a Turai Komédiásoknak sem kifejtődniük hiszen éppen a napokban bizonyították, hogy munkájukat nagy érdeklődés kíséri. De hát van egy olyan szólás, miszerint senki sem próféta a saját hazájában.

A gyermeklakodalom is megérdemelt volna egy kis odafigyelést. Bár napjainkban már nem újság e kedves gyermekjáték, hiszen több településen lehet vele találkozni, de jó lenne arra is odafigyelni, hogy egy-koron talán éppen Tura volt az első, ahonnan ez a nagyon kedves hagyomány elindult az ország más területei felé.

Tóth Gábor országgyűlési képviselő úrról is szeretne levélírónk hallani. Bizony, mi már nagyon régen láttuk őt. Sjnós az sem tudható, hogy vannak-e egyáltalán fogadóórái, esetleg más összejöveteleken teszi tiszteletét. Az sem volna rossz, ha egyszer hallanánk egy felszólalását a Galga-vidék sok problémájának megoldása érdekében.

Az úgynevezett Millenniumi Emlékparkba nem érkeztek meg a padok, és azt sem tudjuk, hogy a park látványtervében - amelyért a tervezőt ki is tüntették - tartalmazza-e idetelepítésüket. Szerintem ez utóbbihoz szükséges volna körülkeríteni is, mert elég sűrűn tévednek ide személgépkocsik is.

És még egy mondat: a megválaszolatlan levelek senkit sem fognak arra ösztönözni, hogy íróik segítő szándékkal újra tollat ragadjanak vagy elmenjenek a közmeghallgatásra kifejtteni véleményüket.

Takács Pál

Múzeumok majálisa Budapesten

A turai falumúzeum nem csak a helyiek büszkesége

Május 19-20-án hatodik alkalommal rendezték meg a *Múzeumok Majálisát* a Magyar Nemzeti Múzeum kertjében. A *Múzeumi Hírlevélben* meghirdetett rendhagyó bemutató-közzéadási lehetőségre 62 kiállítóhely jelentkezett, köztük a Turai Falumúzeum is.

Amint megtudtuk, első ízben láttak vendégül falumúzeumot - olyan közismert gyűjtemények mellett, mint például az Aquincum-i Múzeum, a Gödöllői Királyi Kastély, az Iparművészeti Múzeum, a Közlekedési Múzeum, a Hadtörténelmi Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria, a Néprajzi Múzeum és a miskolci Herman Ottó Múzeum.

Az odalátogatókat valóban rendkívüli nyüzsgés fogadta. Nemcsak az alkalmi kiállítóhelyként szolgáló sátrakat csodálhatták meg, de kézműves foglalkozásokban, letűnt mesterségek megismerésében, különleges ételkóstolókban, vásári komédiákban, bemutatókban, koncertekben, kirakodóvásárban is részük volt az ingyenes program során.

A felhívást *Szilágyi Gáborné, Mancsi néni* olvasta az említett múzeumi lapban, s ismét együttműködésre kérte fel a művelődési házat. A két intézmény összefogása már a korábbi években is sikeresnek bizonyult: hagyományörző anyagok színpadra állítása, népviseleti bemutatók vagy a Falumúzeum tíz éves fennállásának ünnepén megrendezett múzeumi lakodalmas alkalmával. Településünk bemutatkozását Budapesten is igyekeztünk minél színesebbé tenni. A tisztaszobának berendezett sátor egy-egy "falrészén" kézimunka-, valamint a múzeum életéhez kapcsolódó fotókiállítást helyeztünk el. Látogatóinkat változatos népviseletben, ének-és citeraszóval, turai kiadványokkal, gyermekfoglalkozásokkal vártuk. Az első nap má-

kos kukoricával, másnap pedig mazsolás kaláccsal kínáltuk a népdal hangjaira odaseregülő kíváncsiskodókat.

A kiállítási anyagok, a szükséges kellékek odaszállításáról a sátor berendezéséről mindenki

téről, bútorokról, a kiállított tárgyakról az érdeklődőknek. Sőt, akinek kedve szottyant, melléjük kucoroghatott, hogy csuhéból babát vagy játékot készítsen.

Aki hajlandó volt így kiszakadni a nyüzsgő sokaságból, jól dön-

maga gondoskodott. A 9-19 óráig szóló nyitvatartás már kora hajnali kelést igényelt a csapattól, melynek tagja volt: *Szilágyi Gáborné, Gódor Lászlóné, Dolányi Anna, Seres Tünde, Erdélyi Katalin, Szita Eszter, Mészáros Petra, Gólya József, Tóth-M. Tamás és Sára Gábor*. Maradandó elismerés volt számunkra a Magyar Nemzeti Múzeumból küldött levél, melynek részlete itt olvasható:

"Az idei évben először láthatunk vendégül tájházat, tájmúzeumot. A több ezres kavalkádban üdítő, nyugalmat sugárzó helyszín volt a Turai Falumúzeum sátra. Bár a sátor szót zárójelbe is tehetnénk, hiszen mintha a Falumúzeum egy szegletét (vagy egy turai lakóház egyik szobáját) helyezték volna Budapest közepébe. A lócán népviseleti ruhába öltöztetett babák sora fogadta a látogatókat. Házi szőtéseket, használati és berendezési tárgyak vették körül a földre terített szőnyegeken, kis székeken üldögélő múzeumi munkatársakat, akik szívesen meséltek magukról, szokásaikról, a falu éle-

től, hisz valóban úgy érezhette magát, mintha egy turai ház tisztaszobájában vendégeskedne. Ezt az élményt köszönhetjük *Szilágyi Gábornénak*, a múzeum gondnokának és *Önnek* (*Seres Tünde* - a szerk. megjegyzése), akik reggeltől estig változatlan lelkesedéssel fogadták az érdeklődőket. Kedves invitálásuk nyomán számtalan érdeklődőben támadt fel a kedv, hogy néhány napra vendégségbe is ellátogassanak Turára és környékére.

Mi, rendezők bizvást reménykedhetünk abban, hogy a Turai Falumúzeum példáján lélekben megerősödve egyre több kis múzeum, helyi gyűjtemény érzi magát elég érdekesnek ahhoz, hogy a fővárosban az összes magyar múzeum seregszemlájén képviselje azt az értéket, amit a helyi közösség számára jelent.

Szívélyes üdvözléssel:

Kesik Gabriella
programszervező
Magyar Nemzeti Múzeum

Kép és szöveg: Seres Tünde

Tehetséges diákok ezreit tanították

Néhány év óta a tanévzáró ünnepek egyik szép aktsa az Iskolaszék által alapított *Turai Tanulókért Díj* átadása. Az új évezred első évében ketten részesültek az elismerésben: *Kuthi Józsefné* nyugalmazott tanárnő, igazgatóhelyettes és *Pásztor Józsefné* nyugalmazott tanítónő, igazgatóhelyettes.

Sajnos az esős idő miatt a díj átadásán csak kevesen vehettek részt, ugyanis a tornateremben, ahol az ünnepség központi része zajlott, mindössze két évfolyam kaphatott helyet.

Bár mindkét pedagógus jól ismert személyiség városunkban, mégis úgy érzem, érdemes néhány gondolatot elmondani munkásságukról, gyermekszerepeikről.

Kuthi Józsefné 1929-ben született Turán. Két gyermek édesanyja. Házának sűrű vendége négy unokája, akik szintén megéreztek a Nagyiban a gyermekszerező pedagógust.

A kintutetett Jászárokszálláson kezdte a pályát, de 1954-ben, a magyar-történelem szakos diplomájának megszerzésekor hazakerült Turára. A kastélyiskolában kapott tanári állást. A tanítás mellett nagy gonddal vezette és gyarapította az iskolai könyvtárat. 1971-ben nevezték ki igazgatóhelyettesnek, és ezt a megbízatását egészen nyugdíjazásáig, 1986-ig nagy odafigyeléssel és kimagasló eredménnyel látta el. Nyugdíjazása után sem tudott azonnal elválni az iskolától, még 10 évig tanított. Munkáját több kintutetéssel ismerték el. 1977-ben Miniszteri Dicséretet, 1984-ben Kiváló Munkáért kintutetést, 1986-ban pedig Pedagógus Szolgálati érdeméremet kapott.

Amikor a Turai Duma gyermekriporterei néhány évvel ezelőtt felkeresték és kérték, hogy emlékezzen munkásságára, elmondta: a kastélyiskolában eltöltött évek a legfelejthetlenebbek. Az épület ugyan elég szűkös volt, de a park számtalan lehetőséget biztosított a gyermekek egészséges fejlődéséhez. A tanítványai közül különösen *Köles Jósikára*, azaz *dr. Köles József*re gondol vissza, akinek néhány éve a páciense is volt.

Pásztor Józsefné 1924-ben született. A tanítóképzőt Zsámbékon végezte, majd ezt követően helyben kezdett dolgozni. Szívesen emlékszik vissza saját iskolás éveire, és különösképpen *Dusi nénire*, akit kollégaként is a példaképének tekintett. Emlékszik, egyszer az első tanítási napon nagyon sírt egy kislány. Csak fogta az édesanyja szoknyáját, és sehogyan sem akarta azt elengedni. *Dusi néni* ekkor őt kérte meg, hogy hívja be kis osztálytársát. A manőver sikerült, a kislány melléje ült és jó barátok lettek. A zsámbéki évekre is szívesen vissza, mert mint mondja, itt tanították meg a hallgatókat a becsületes munkára. A világhá-

ború borzalmaival is itt találkozott először. A világegést követően a pedagógusoknak és a szülőknek közösen kellett megteremteni a tanítás feltételeit. Mindez sikerült, s 1945. szeptemberében elkezdődhetett a munka. A gyermekekkel közösen töltött hónapok hamar elfeledtették a rossz dolgokat.

Kedves tanítványait tucatjával tudná sorolni, akik közül sokan értek el jó eredményeket. Közöttük volt például *Dolányi Kati*, aki megyei első lett matematikából.

Pásztor Józsefné a tanítás mellett közéleti szereplést is vállalt. Elsősorban a pedagógus szakszervezetben tevékenykedett, majd 15 éven keresztül helyi illetve körzeti munkaközösség-vezető volt. 1974-ben igazgatóhelyettesnek nevezték ki. 1976-ban megkapta a az Oktatástügyi Kiváló Dolgozója kintutetést, 3 éve pedig a gyémántoklevéllel ismerték el több mint 3 évtizedes munkásságát.

Mindkettőjüknek nagy tisztelettel kívánjuk, hogy még sok évet töltsenek el családjuk körében, emlékeik társaságában és pedagógiai helyállásuk legyen példa a ma ifjú pedagógusai előtt.

Kép és szöveg: Takács Pál

Amikor lapunk terjedelmi lehetőségei engedik, szeretnénk a turai alkotók írásaiból, fotóiból minél többet bemutatni. Most két verssel ismerkedhetnek meg olvasóink.

Toth Gerda: Ólomkatona

Üres most a lélek,
A tükör eltört.
Átsuhogó álmok,
Egymás karjában
Elaludt a szíved,
Könny és mosoly,
Árnyak oldaláról
Kemény pokol.
Reménytelenül,
egymásra borulva
Egymás szívét
Csordultig sírva.

Hempereg a hajnal,
Fehérlő homokban
tisztulna már,
de az ár elmosott
mindent, ami szép...

Lapulj szorosan a falhoz,
Ólomosó pusztít.
Repülj magasra
Fák fölé nevetve,
Magányos ólomkatona!

Zubor András:

Megcsalt érzések

Megcsalt érzések között szorongok,
Bánatommal egyedül bolyongok.
Az éjszakában téged kereslek,
Sírtok, sírok, mert szeretlek.

Álmok mossák búsuló szívemet,
Elvesztettem szerelmes hitemet.
Az éjszakában téged kereslek,
Sírok, sírok, mert szeretlek.

Tudod, nekem te vagy az első,
Az igazi varázs, szép szerető.
Csalfa szenvedély edért megvetlek,
Sírok, sírok, mert szeretlek.

Nem tudom, mi a boldogság, öröm.
pedig kerestem égen és földön.
Bánatommal egyedül vezeklek
Sírok, sírok, mert Téged szeretlek!

A jövő klasszikusa

Škoda Fabia Sedan Legyen Ön is az elsők között, akik kipróbálhatják a **Škoda Fabia** modellcsalád legújabb tagját, a Fabia Sedant! Elegáns vonalai, tágas utastere és kiváló technikai adottságai Önt is meggyőzik majd, hogy érdemes ezt az autót választania. További információkért keresse fel márkakereskedésünket!

Patócs Autóház

2100 Gödöllő, Rigó u. 10.
Tel./Fax: (28) 410-299

www.skoda-auto.hu

Magyar hajósok Odüsszeusz nyomában (I.)

"Hát ezek így mind megtörténtek; most idehallgass, mit mondok neked én; noha majd maga isten is intrá."

(Homérosz: *Odüsszeia*)

A művelődési ház 2000. évi záróműsorán Fekete László tanár úr kért szót, s néhány mondat erejéig beszámolt egy izgalmas vállalkozásról, melynek részeként fia mint hajós-operatőr végigjárta Odüsszeusz egykori kalandozásaink útvonalát. Az ott készült filanyag azóta is bemutatásra vár.

Az édesapjához családjával gyakran hazalátogató ifj. Fekete László életútja is vetekszik az odüsszeuszi kalandozásokkal. Az Egri Tanárképző Főiskolán földrajz-testnevelés szakon végzett fiatalember már harmadévesen oktatástechnológiát tanított az alsóbb évfolyamosoknak. Barátaival megalapították a mai is működő Egri Hegymászó Klubot, így szabadidejének nagy részét hegymászással és barlangászással töltötte belföldön és külföldön egyaránt. Ipari alpin munkák felvállalásával, elsősorban 60-70 m-es kémények lebontásával és festésével keresték meg a túrákra fordítandó költséget. Két fő kutatási területük a Bükk és az Aggteleki-karszt volt. Ez utóbbinál 1985-ben felfedeztek egy 130 m mély zombolybarlangot, melyről az Ég és Föld című szaklap is méltatóan szólt, s azóta bejegyzett barlangként tartják nyilván.

A természet, az utazás, a szabad élet szeretetét a szülőktől kapta örökségül, hiszen már két éves korában az Alpokba vitték túrázni, ahol a magas hegyi levegőn még az átmedvedett pelenka sem tudott megszáradni. Szakdolgozati témaválasztása miatt 1985-ben az észak-afrikai sivatagban kutatóexpedíciót hajtott végre, majd Kinában megmászta a 7590 m magas Minja Konka hegycsúcsot. Beiratkozott rendező-operatőri szakra, s a Szolnoki Tv-nél operatőrként és vágóként dolgozott 1989-től, majd ugyanott igazgató lett 1991-96-ig. Ekkor a barlangászati szenvedélyt felváltotta a vitorlázás, melyhez alapismereteket két év vitorlázórepüléssel

már a főiskolai évek alatt szerzett. 1993-tól már saját vitorlászó hajó boldog tulajdonosa volt - még ha az első darab a roncslepről származott is és saját magának kellett összeraknia. Mindent visszafogottan meséli, azzal a természetességgel, mely szinte nem is tartja olyan kimagasló teljesítményeknek ezeket az álmomásokat, miközben 38 éves korára kirajzolódik előttünk egy rendkívül színes portré.

Ő tehát Fekete László, aki tornászként és gokartbajnokként került el Turáról a középiskolába. Felesége, Szendrei Edit bölcsészkaron végzett magyar-

Itt érkezünk el beszélgetésünk igazi apropójához, az odüsszeuszi expedícióhoz, hogy megtudjuk milyen feladatok elé nézett Edit és Laci, barátjuk, Vass Tibor irányítása alatt.

- Az expedíció ötlete Vass Tibortól származik, aki hajózási tapasztalatai és tengerészeti egyetemi tanulmányai alapján elérkezettnek látta az időt terve megvalósításához. Teljesen belső indíttatásra hozta meg döntését?

- Igen, de az eredeti terv szerint csak az angol hajós, Bredford útvonalát követve hajóztunk volna végig. Azonban autóval bejárva

jelent egy-egy nagyobb terjedelmű cikk. A szakma hogyan fogadta az újfajta megközelítést?

- Folyamatban vannak a publikáció előkészületei. Tibor azt keresi, melyik tudományterület fogadná be. Ő elsősorban hajózási oldalról közelíti meg, melyhez az irodalmárok nem tudnak hozzászólni, számukra a mű sorai ma is érvényesek, de nem értenek a tengeri áramlatokhoz és a navigációhoz.

- Mi lett a ti személyes meggyőződésetek az expedíció után?

- Mi nem is gondolhatunk mást, minthogy Tibor elmélete igazolást nyert, bár menet közben mi magunk is sokat vitatkoztunk.

- Mi volt számotokra a legmaradandóbb személyes élmény, ami máig bennetek munkál?

Kérdésemre Editből kezd áradni a szó.

- Az út néhány napja során folyamatosan mentünk, egyre sűrűsödtek a helyszínek. A Földközi-tenger tizennyolc leggyönyörűbb szigetét csodálhattuk meg: Capri, Korzika, Szardínia, ..., mindről könyvek tucatjait írták. De voltunk olyan helyeken is, melyeket semmiféle könyv nem említ, nem tudunk anyagot gyűjteni róla, csak a térképen találjuk meg. Tizenkét órányi videóanyagot vettünk fel, melyből másfél órás film készült három hónapnyi munkával. Emellett rengeteg tekerics filmet elfényképeztünk. Digitális fényképezőgépet is vittünk, melyre óránként 300 kockát lehet ráfotózni. Érdekes volt a nyílt vízről vékony csikként látni a körülöttem lévő nagy országokat. Nekünk ez hajózás szempontjából is élmény volt. Hiába minden komfort (computerek, Internet hozzáférés), akkor is érezted, hogy a Földközi-tengert éppen átszelve, annak kellős közepén hanykolódsz éjjel-nappal. Hömpölyög alattad mérhetetlen tömegű víz, mely békésen is hihetetlenül mozog. Fölötted a csillagos ég, alattad a végtelen tenger. S te piciként és sebezhetőként ott vagy elveszve, de mégis érzed, hogy minden rendben van. Van, aki vigyáz rád.

(folytatjuk)
Seres Tünde

történelem szakos tanár, szerkesztő-riporter, a Magyar Rádió és a Calypso Rádió munkatársa. Tőle tudom meg, hogy a vitorlázás tudományának elsajátítása kis műanyag figura segítségével történt, melyet egy kindertojásból ajándékozott férjének.

Ahhoz, hogy igazi kihívás elé nézhessen egy hajós, számos vizsgát kell letennie. A tengeri vitorlázás elméleti óráin oktatója Vass Tibor volt, aki az említett Odüsszeusz-expedíció megálmodója és kapitánya. Az elmélet mellett gyakorlati vizsgát is kellett tenni az Isztrián. A szintén Vass Tibor vezette vizsgaúra elkísérte felesége is, s akkor mélyült el hármuk közt a barátság. Következett a tengeri hajózási, majd a korlátlan vizsga a szabad hajózás érdekében. Közben 1996-tól a TV3 műszaki igazgatója lett, majd annak megszűnése után, 1999-től napjainkig a TV2 fejlesztési igazgatója.

a helyszíneket, újraolvasva az Odüsszeiát, Tibor rájött, hogy bizonyos pontok hajózási szempontból nem egyeztethetők. Saját útvonal-elméletet állított fel, mely hitelesebben beilleszthető az irodalmi alkotásba - meséli Edit, aki a filmben riporterként követi és kommentálja az eseményeket és helyszíneket.

- Hogyan esett rátok Vass Tibor válasza?

- A hét főnyi kis létszám miatt jól meg kellett választania a legénységet - veszi át a szót Laci. - Mi azért is ideális társnak bizonyultunk, mert Edit irodalmi történelmi ismeretekkel rendelkezik, én pedig a hajózási gyakorlatom mellett rendező-operatőrként is dolgoztam. Nappal forgattam, éjjel 2 óráig kormányoztam, majd pihentem.

- Az új útvonal-elméletéről a Népszabadság 2001. február 10-i, valamint a Népszava 2001. február 17-i számában is meg-

2001. augusztus Templomi búcsúnk hónapja

A Váci Egyházmegyei Sematizmus című kiadványban a Mennybefelvett Boldogasszony (Nagyboldogasszony) tiszteletére épült templomok között felsorolja 1320-as évszámmal a Turai templomot. Ezek szerint a község a Szűzanyát választotta pártfogójául már majdnem 700 (vagy talán több is?) esztendeje. Azt, aki Jézus édesanyja volt. Azt, aki Jézusnak, mint a megtestesült Igének, a Fiú istennek anyja különös kiváltságokban részesült. "Kegelemmel teljesnek" nevezte Gábor angyal, Boldognak hirdette Erzsébet, mert Mária hitt annak beteljesedésében, amit Isten mondott.

Augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján azt ünnepeljük, hogy Jézus őt elsőként megdicsőítette a feltámadt testéhez hasonló módon, és a mennyek országába vitte, ahol "megkoronázta" - vagyis földi életének hűségéért, hitéért, szeretetért örök élet jutalmában részesítette.

Szent Pál a feltámadás tagadóival vitatkozva írta a Korinthusi híveknek: "Mindenki föltámad, amikor sorra kerül: először Krisztus, majd azok, akik Krisztushoz tartoztak, amikor eljön."

Ugyan ki az, aki leginkább Krisztushoz tartozik testben és lélekben egyaránt, ha nem Mária, akit az angyal kegyelemmel teljesnek, Erzsébet boldognak hirdetett. És akinek hitét, Isten akaratának követését maga az Üdvözítő is példaképpül állította.

"Amikor anyja és testvérei beszélni akartak vele, valaki figyelmeztette: "Anyád és testvéreid kint állnak és beszélni akarnak veled." - De ő megkérdezte a hozzászólót: "Ki az én anyám, és kik az én testvéreim?" Azután karját kitérte tanítványai felé és így szólt: "Ezek az én anyám és testvéreim. Aki teljesíti mennyei Atyám akaratát, az mind testvérem, nővérem és anyám."

(Mt,12,46)

Nem Mária lebecsülése ez, hanem a mi fölértékelésünk. Az, aki a mindenki iránti szeretetben példakép, örömet mond nekünk: Ha Isten akaratát tesszük, minket is úgy szeret, mint édesanyját.

Fekete László kitüntetése

Jászárokszállás Város Önkormányzata Jászárokszállás Városért kitüntetést adományozott Fekete László tanár úrnak. A kitüntetés, melyet maga Orbán Viktor miniszterelnök úr adott át Dr. Seregy István egri érsek és Dr. Nemeskürty István professzor jelenlétében, nagy meglepetésként érte Laci bácsit - évtizedekkel jászárokszállási tevékenysége után. Nagy öröme szolgált, hogy 42 év távlatából két generáció emlékezik vissza 17 éves jászárokszállási munkájára, melyet mindig nagy szeretettel végzett, tehetsége és lelkiismerete szerint a lehető legtöbb

bet nyújtva mindenkinek. Az érdeklődők részletesen olvashatnak a millenniumi eseményről a Jászvidék 2001. május 31-i számában, mely színes fotót is közölt az örömteli pillanatról. Gergely Zoltán polgármester a következő méltatással adta át a kitüntetést:

"Fekete László nyugalmazott főkantor, egvházkarnagy, énekzene tanár Budapesten, 1916-ban született. Jászárokszálláson 1939-1955 között tevékenykedett. Kulturális, pedagógiai, karnagyi munkájával maradandót alkotott. Kiemelt szinten foglalkozott az ének-zene oktatással

A leginkább Jézushoz tartozó, akit az első igazi kereszténynek, krisztuskövetőnek tisztelünk, Mária jelenik meg a *Jelenések könyvének* Napba öltözött Asszonyában, akinek "öltözete a Nap, lába alatt a Hold, és fején tizenkét csillagból korona."

(Jel,12,1-2)

Ha Szent Pál, - aki "arra sem tartja magát érdemesnek, hogy apostolnak nevezzék, mert üldözte Isten egyházát" - mégis apostoli küzdelmei után oly biztos reménnyel mondja: "Készen vár rám az igaz élet koronája, amelyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró."

(12.,Tim,4,8)

Akkor a "kegyelemmel teljes" Szűz, akivel az Úr van... hogyan kapná meg az örök Bírónak, szent Fiának legnagyobb jutalmát: a mennyország dicsőségét?

Amikor ünnepeljük ezt a megdicsőítést, akkor úgy tekintünk Máriára, mint akin Isten bemutatta, milyen jövő vár a megváltottakra, akik meghallják, és teljesítik az ő szent Akaratát.

Búcsúnk napja, Mária nagy ünnepe serkentsen minket, hogy hittel, bizalommal, és szent reménységgel valljuk a Hitvallás szavaival:

"Hiszem a test föltámadását és az örök életet."

Nagy Miklós: Mária mennybevétele

János, te láttad egykor
Kinyitva az eget.
Úgy száll a fény most végig
A földtől messze égig
A kinyílt sir felett.

János, te láttad akkor:
Ruhája mint a nap
Felülről fénylik rája
A csillagkoronája
S a hold lába alatt.

Te láttad fényözönben
Az ég és föld között.
Felhők felett lebegve
Az Őt váró egekbe
Amint felöltözött.

És légiókat láttál
A fényfelhőkön át:
Ott zengi angyalének
Az ég Királynőjének
Az új alleluját.

Te láttad, mint ragadta,
Ragyogva vitte Őt
És láttad, hogyan várja
Az ég és földé Királya
Az égi trón előtt.

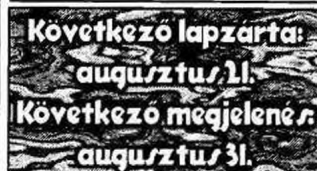
Te láttad, a Fiához
Az égbe érkezők.
Lemutatott a földre
s értünk könyörögve
Kitárta két kezét.

Másik nagy ünnepünk:

A MILLENNIUMI ÉVET BEZÁRÓ NAP. AUGUSZTUS 20-a, Szent István királyunk ünnepe

A budapesti Szent István bazilika előtti térre várja a bíboros úr a híveket, hogy ünnepi szentmisével és a Szent Jobb körmenettel minél több magyar krisztuskövető együtt ünnepeljen.

Lukács András
apát, plébános

Mindenekelőtt két közelmúltban megjelent könyvet szeretnék a kedves olvasónak bemutatni. Nemcsak azért teszem, mert mindkét kiadvány nagyon hasznosnak tűnik, hanem azért is, mert a külső formája is nagyon megnyerő mindkettőnek, nyugodtan válhatnak könyvszekrényünk díszévé.

Az egyik könyv *Virág Zsolt* munkája és a *Magyar Kastélylexikon* címet viseli. A kötet - amelynek folytatása is lesz - Pest megye kastélyait és kúriáit mutatja be. Számunkra az a legnagyobb meglepetés, hogy a címlapon *Ybl Miklós* sokat emlegetett alkotása, a turai kastély díszelge. De a belső borítókön is kastélyunk fényképei szerepelnek. Nézve a képeket, egy negyedszázaddal korábbi holdvilágos este jutott eszembe, amikor egyik főiskolai barátom meglátogatott és közösen indultunk szülőfalum megtekintésére. Amikor az Alvég irányából elindultunk a kastély felé, nem gondoltam, hogy amit látni fogunk, az maga a csoda. Percekig megkövülten álltunk, annyira gyönyörűséges arcát mutatta az épület. A könyv egyébként 2 oldalon 3 fényképpel és egy alaprajzzal illusztrálva mutatja be kastélyunkat.

A másik könyv július hónapban látott napvilágot a *Vankóné Dudás Juló-díj Alapítvány* kiadásában. Írója a Galga-díjas újságíró, *Fercsik Mihály*, szerkesztője pedig az ugyancsak Galga-díjas *dr. Asztalos István*. A mű címe: *Galga menti értéktörzök*.

A 10 évvel ezelőtt alapított Vankóné Dudás Juló-díj azoknak a hagyományörző személyeknek és csoportoknak, a népelet kutatóinak nyújt elismerést, akik Dudás Juló példáját követve a Galga-vidék színes és gazdag

népi emlékeit gyűjtik, vigyázzák, az utódoknak örökítik. A tíz év alatt kiadott 23 díj bizonyosága annak, hogy az elavultnak mondott népművészetnek annyi idegtapogatója nyúlik előre, a jövő irányába, mint a múlt felé.

A könyv fényképekkel illusztrálva mutatja be a 23 kitüntetett munkásságát a népi értékörzés területén. Közöttük 3 turai is szerepel. 1993-ban *Maczkó Mária* vehette át a díjat a 7 évvel korábban megkapott Népművészet Ifjú Mestere cím után. A róla szóló oldalakon a szerző ismerteti a kitüntetett eddigi életútját és tevékenységéről szóló hitvallását. „Az éneklés tartást és becsületet kíván. Felelősség, alázat, hit kell hozzá és szemvedés.” - vall magáról *Maczkó Mária* egy korábban készült riportban.

A következő kitüntetettet *Tiszta szívvel akartuk és megcsináltuk* címmel mutatja be a kiadvány. *Szilágyi Gáborné*ról szól ez a néhány oldal, amely bemutatja azt a hősiességet mondható munkát, amelyet az ő vezetésével és az akkori tanácselnök, *Sára Ferenc* irányításával végeztek a turai múzeum létrehozói. Házzólházza járva gyűjtötték a múlt ereklyéit, hogy valamennyien kincsekként tekinthessünk a jövőben múltunk nemes emlékeire. *Szilágyi Gáborné* 1995-ben kapta meg a díjat.

„Az öndicséret büdös!” - tartja a mondás, mégis szólnom kell az 1999-ben kapott díjról is, amelyet a 25 éve tevékenykedő Galga Expedíció kapott meg. A könyvben található írás 2 fényképpel dúsítva mutatja be ezt a küzdelmes negyedszázadot.

Egyébként szomorúan kellett megállapítanom, hogy csakúgy, mint két évvel ezelőtt, a díj átadásának ünnepe, a könyv megjelenésének köszöntésén is csak a Galga Expedíció képvise-

seltette magát. Nagyon szépnek tartottam az isaszegi, a verseyházi és a galgamácsai népi együttesek műsorát, de valahogy jobban esett volna, ha mindkét alkalommal nagyhírű hazai együtteseink valamelyike vállalta volna az itteni szereplést.

A sajtóban mindössze két cikkben szerepeltünk. A *Pestvidék*

gek, egyesületek legjobb, legrégebbi aktivistáit. Közöttük van *Kiss László* turai vezetőségi tag, aki a kitüntetés „Érdemes” fokozatát vehette át (*képünkön*).

A másik, ugyancsak a *Népszabadság Pestvidék* mellékletében megjelent cikk *Intelligens Galga mente* címmel arról számol be, hogy a világhálón alapuló információs hálózatot hoz

június 22-ei számában. *Tehetséges fiatalok keresnek* címmel találtam írást, amely a megyei labdarúgó-szövetség közgyűléséről számol be. Ezen ezúttal is jutalmazták a körzeti szövetség-

létre a Galga mente 12 településre, köztük Tura. A pályázathoz - amelyen 8 millió forintot sikerült nyerni - Jászfényszaru is csatlakozott.

Kép és szöveg: Takács Pál

Énekmondók és Odüsszeusz Turaiak a rádióban és a televízióban

Augusztus 4-én 17.30 perckor a Kossuth Rádió *Népzenei Porté* című műsorában lesz hallható az a beszélgetés, amelyet *Dévai János* szerkesztő-riporter készített *Maczkó Máriával* és *Seres Tündével*. A terepere apropóját természetesen a Turai Énekmondók közelmúltban megjelent hanghordozója adja, amely-

ről néhány dalt is bejátszanak.

Megvan a vetítési időpontja *Fekete László* filmjének, amelynek előzményeiről éppen lapunk e számában olvashatnak. Az egyes részek augusztus 29-én, 30-án és 31-én 16 órai kezdettel lesznek láthatóak a Duna Televízióban.

Panni néni babái

Kiváncsi Fáncsi, Pletykás Kata és a többiek

Mint arról lapunkban már hírt adtunk, a közelmúltban a Vármegyházán folklórnapot rendeztek, ahol népművészeti hagyományaink megőrzése volt a tanácskozás mottója.

A rendezvényen polgármesterünk is részt vett, és egyike volt az itt szereplő előadóknak. Az ő előadásából szeretnék egy mondatot idézni:

„Turán a hagyományörzést nem célnak, hanem eszköznek tekintjük, amellyel azt szeretnénk elérni, hogy az emberek kiteljesedett életet élhessenek, önmegvalósító embereket tudjunk magunk körül.”

Úgy gondolom, hogy egy ilyen kiteljesedett életet élő, önmegvalósító emberre találtam Lukács Józsefnében, Panni néni-ben, a turai nyugdíjasklub egyik alapítójában, akit a minap látogattam meg.

Vendéglátóm rögtön a vendégszobába vezetett be, ahol rajta kívül még pontosan tizenegyen vártak rám: házigazdám babái. Valamennyi gyönyörűen felöltöztetve turai népviseleti ruhákba. Hamar észrevettem, hogy a ruhák még véletlenül sem egyformák, és a babák életkora sem azonos: van közöttük menyasszony, menyecske és lány.

Rögtön kiszúrtam magamnak egy majdnem teljesen feketébe öltöztetett menyecskét, és meg is kérdeztem beszélgetőtársamat, hogy gyászol-e valakit ez a baba. Panni néni elmosolyodott:

-Ez egy 18. század végi öltözet, amikor a lányoknak és asszonyoknak nagyon kevés színes ruhájuk volt, mivel a sötét szín volt a divat. Még a menyasszony is sötét ruhába öltözött, igaz, hogy a félingje fehér volt, de a koszorúja is csak egy ágából állt. A nyakában fehér varrott kendőt viselt csipkéből vagy kasmír anyagból. Az új menyecske ke-rek babú szoknyát, fekete félinget és selyem rojtú kendőt hordott. A teljesen fehér ruha és az egész menyasszonyi koszorú csak a múlt század első évtizede környékén jött divatba.

Panni néni ezeket nemcsak el-

mondta, hanem meg is mutatta a babák segítségével, amelyek öltöztetésével három éve foglalkozik. Igaz, már fiatalasszony korában is volt három játékbabája, és azokkal is rendszeresen törődött. Az is érdekelt, milyen öltözködési szokások voltak jellemzőek a múlt században. Érdekes, hogy a hónap egyes vasárnapjain más és más ruhában mentek templomba az asz-

zött a májusi vagy októberi litániákon is, nemkülönben a lakodalmak idején. Vasárnap délutánonként is más öltözetben kellett megjelenni. Ilyenkor egyes síkú piros vagy zöld szoknya, esetleg szövetszoknya volt az elfogadható öltözet.

A sokféle öltözet azonban nem azt jelzi, hogy őseink gazdagok lettek volna.

-A ruhák közül nagyon sokat sa-

szonyok. Például a harmadikon piros posztó szoknyát, kék selyem bujkát és színes kendőt viseltek, míg a negyedikén kék vagy lila selyemsíkos szoknyát, barna bujkát és színes kendőt. Az adventi és a böjti időben is változott a viselet, de különbö-

ját maguk készítettek el, csak az anyag beszerzése jelenthetett gondot. Meg aztán ezek a ruhák öröklődtek anyáról leányra, leányról unokára. Akkoriban nagyon vigyáztak az öltözékekre, hogy sokáig hordhassák őket.

Lukács néni ekkor újabb babát

vett elő, és elárulta a nevét: ő a *Kiváncsi Fáncsi*. A többinek is van neve, az egyiket például a lányáról *Ági babának* keresztelte, egy másikat *Pletykás Katának*.

Jólesett látni azt a szeretetet és kötődést, ami ezt a sokat megélt asszonyt a babákhoz láncolja. Azt a múltbeli időszakot tárja elénk, amikor elődeink sokat dolgoztak és nélkülöztek, de az ünnepnapok széppé és vidámmá tették életüket. Ilyenkor előkerültek a ládafiában őrzött ruhák vagy az e ruhákba öltöztetett játékszerek, s ha csak pár óra is, de el lehetett felejteni mindazt, ami fájdalmas és szomorú volt.

Távozás előtt arról érdeklődtem Panni nénitől, hogy sokan látták-e már ezeket a babákat.

-Tápiószélen egy nyugdíjas találkozózn, majd Tápiószecsőn egy kiállításon szerepeltek, de jártak már Ceglédbercelen és Budapesten, a Láng Művelődési Házban tartott nemzetközi nyugdíjas fesztiválon, ahol a külföldiek is csodájára jártak. Most ismét a fővárosba készülünk, ahová a babák mellett kézimunkákat is viszek, hogy minél többen megismerhessék községünk, vagy mit is beszélnek, most már városunk értékeit.

Kép és szöveg: Takács Pál

A közelben és a távolban is nyaraltak a gyerekek

Egyházi tábor a Bükkben, Galga Expedíció a Tápió mentén

Még javában tombol a nyár, számos élmény vár a vakációzó iskolásokra. Sokan viszont már hazatértek a különböző táborokból, közelebből és távolabbról.

A legelső között, június végén a máriáslányok nyaraltak Mónosbélén. Az egyházközségi táborok - három altáborba szerveződve - július 17-től 24-ig tartottak. Résztevőinek a Bükki Nemzeti Park területén, Felsőtárkány közelében, az 1889-ben Samassa egri érsek által épített erdei menház környékén vertek

sátrat. Itt először a ministránsok és az ifjúsági hittanosok, majd a cserkészek, mintegy 65-en töltötték szünidejüket talán legszebb napjait.

Barczy Zsolt hitoktató, táborvezető lapunknak elmondta: az ifjúsági hittanosok gazdag lelki programon vettek részt. *Mikola Vince*, az Egri Hittudományi Főiskola tanára tartott számukra előadást az egyház szerepéről a harmadik évezredben, majd a kérdéseikre is válaszolt. Természetesen volt tábori szentmise és erdei keresztútjárás is.

- A nyaralás megszervezése közel egyéves előkészületet kíván - mondta érdeklődésünkre *Kuti István*, a 1032. számú Kaszap István Cserkészcsapatot fenntartó testület elnöke, aki a tábor helyét előkészítő „előőrsöt” irányította. - Mindig előre eltervezzük, hová vezessen a táborozás. Íratlan törvénynek tekintjük, hogy évről-évre máshová utazzanak a fiatalok. Eddig csak egyszer térünk vissza korábban már felfedezett helyre. A kiszemelt területen felkeressük az illetékes-

(folytatás a 14. oldalon)

A közelben és a távolban is nyaraltak a gyerekek

Egyházi tábor a Bükkben, Galga Expedíció a Tápió mentén

(folytatás a 13. oldalról)

ket, így például az erdészt vagy a plébánost, tisztázzuk a fizetési feltételeket. Külön feladat a víz-hordás megszervezése vagy a közegészségügyi hatóság engedélyének megszerzése. Az idei cserkésztáborunkban számos kisgyermek is részt vett, akik talán a Bükkben eltöltött napok során szereztek indítást arra, hogy a cserkészek soraiba jelentkezzenek.

Táborozó kiscserkészek
(a cserkészek archívumából)

A 28. Galga Expedíció útja Takács Pál irányításával Tóalmásra vezetett július 16-tól 22-

ig. Az általános iskola udvarában verték fel sátraikat a gyerekek, akik között a turaiak mellett csíkszentimrei és Szeged környéki fiatalok is voltak. A táborozás első napján tábornút mellett mutatkoztak be. Ekkor adták át a Magyarország Felfedezői Szövetség *Pro Patria* díjait Szilágyi József és Domszlai Kálmán sütőipari vállalkozóknak, akik évek óta ingyen sütik és szállítják a táborba a péksüteményt. Mások is segítettek az expedíciónak. A Polgár család - régi „galgások” -, a Turai Gyermekekért Alapítvány, az önkormányzat, a Vigyázó Kör, valamint az Ifjúsági és Sportminisztérium támogatása adódott a táborozók befizetéséhez. A strandot kedvezményes díjért látogathatták.

A pihenés, kikapcsolódás mellett az idén is keresték a kapcsolatot a felkeresett községek, városok lakóival, akikről múltjuk emlékeit gyűjtötték. Az expedíció kitüntetésében, a Galga-díjban Váner Menyhértné verseyi pedagógust részesítették.

Ahogy az legelső alkalommal, most is Takács Pál volt a tábor vezetője. Elmaradhatatlan segítője, a szintén alapító tag Szarvas László azonban az idén csak

vendégként érkezett a galgásokhoz.

- Erre 27 éve nem volt példa, sohasem hiányoztam. Most azon-

Tábornút a Galga Expedíció tóalmási táborhelyén

Balázs Gusztáv felvétele

ban a nyárra maradt iskolánk részletes történetének a megírása és az internetes honlapunk elkészítése. Ezért vagyok most csak a látogatója az expedíciónak.

Az idén érettségizett kiszombori Borbély Andrea, aki először tizenkét évesen tartott a galgásokkal, az idén hetedmagával érkezett a táborba, és a gyermekét

is ide szeretné majd küldeni. Hasonlóan nyilatkozott a turai Békési Judit is, aki a hatodik alkalommal táborozott az expedícióval, és rá bízta a kutatásvezetői feladatot. Másodéves tanítói hallgató a kecskeméti főiskolán. Egyszer talán majd ő folytatja az alapítók munkáját.

- Az önkormányzat a lehetőségeihez mérten minden évben tá-

mogatta a gyerekek táborozását és erre a jövőben is törekszik - mondta lapunknak Tóth István polgármester. - Tudtuk és tudjuk, hogy a Szőlőhegyen egyelőre még nem lehet lubickolni és a levegőváltozás hozzátartozik a nyárhoz. Annak is örülök, hogy erdélyi testvértelepülésünkről újra fogadhattunk gyerekeket.

B. G.

RH+VIDEO

GÖDÖLLŐ

Fenyvesi főút 2.

Tel/Fax: (38) 421-825 E-mail: rhplusz@mail.digitel2002.hu

✓kiadványszerkesztés
✓újságírás
✓videofilmkészítés digitális utómunkával

✓álló- és mozgóképek digitalizálása, CD-re történő rögzítése

Az egyik referenciánk.

Csirkelopó csirkefogók, "takarékos" vásárlók

Két alkalommal is kénytelen volt feljelentést tenni a rendőrségen a turai Galgamenti Szövetkezet, mivel helyettük mások hordták el a frissen levágott lucemát. Az ügyben folyik a nyomozás.

Ezúttal tényleg csirke volt a zsákmánya azoknak a csirkefogóknak, akik a Tüzér utca egyik portájának óljából egy éjszaka leple alatt közel 300 szárnyast tulajdonítottak el.

Egy gépkocsi kölcsönadás ügyében is nyomozást folytat a rendőrség. A helyszín ezúttal is a Tüzér utca, amelynek egyik lakója kölcsönadta járművét egy ismerősének. Valószínűleg nem számított arra, hogy a „jóbarát” egy idő után sajátjának fogja tekinteni a gépkocsit, és esze ágában sem lesz azt visszaadni.

Álnéven rendelt szalagfüggönyöket és különböző árnyékolástechnikai berendezéseket egy turai polgár. A felszerelést egy miskolci cég végezte. A megrendelő a munka végeztével közölte a szakemberrel, hogy csak a cég tulajdonosának hajlandó kifizetni a mintegy félmillió forintos számlát. Másnap hiába kopogott a cégvezető az ajtón, a megrendelő azzal fogadta, hogy a berendezéseket az éjszaka folyamán ellopták, méghozzá egy olyan autóval, amilyennel a tulajdonos érkezett. A cégvezető kénytelen volt dolgvégezetlenül távozni, s most a rendőrségi vizsgálat fejleményeit várja. (Az esetet a cég alkalmazottja is bánja, akit emiatt elbocsátottak állásából.)

A kevesebb illetékfizetés reményében köttetett a közelmúltban egy olyan adásvételi szerződés, melynek kárvallottja valószínűleg 700 ezer Ft-ot bukik az üzleten. Egy csányi polgár Turán örökölt házat, amelyre helybéli lakosok jelentkeztek vevőnek. Az eladó állítása szerint 1 millió 300 ezer Ft-os vételárban állapodtak meg. A szerződő felek egy hatvani ügyvéddel jegyeztették ellen az adásvételi szerződést, amelyben - a kevesebb illetékfizetés reményében - csupán 600 ezer Ft szerepelt vételárként. Azt, hogy a vevők ezt az összeget gondolták tényleges vételárnak, csak a pénz átadásakor derült ki. Ők ugyanis csak ekkora összeget nyújtották át készpénzben,

azzal, hogy a Takarékszövetkezetben azonnal felveszik a hiányzó részt. A csapat az épülethez hajtott, s megkezdődött a látószolgálos ügyintézés, majd közölték az eladóval, hogy a pénz felvételéhez egy papír hiányzik, amiért haza kell ugraniuk. A kárvallott elmondása szerint „üzletársai” olyan sebesen hajtottak el gépkocsijukkal, hogy mire észbe kapott, már nyomukat vesztette. Az ügylet egyik kulcsfigurája az ügyvéd, hiszen kérdéses, ő hogyan fog emlékezni a történetekre...

A városban az elmúlt időszakban nem történt közlekedési baleset, csupán két ittas vezetés miatti intézkedésről tett bejegyzés árválkodik a rendőrség eseménynaplójában. **R. Z.**

Megkezdődött a szőlő- és gyümölcsültetvények összeírása

A tavalyi Általános mezőgazdasági Összeírás után, a 2000. évi CXLIII. törvényben foglaltak alapján a Központi Statisztikai Hivatal irányításával 2001. június 1. és október 15. között szőlő- és gyümölcsös ültetvény összeírásra kerül sor.

Az összeírás célja, hogy valós adatokat szolgáltatson az agrárgazdaság megalapozott irányításához, alapul szolgáljon az agrárstatisztikai információs rendszer továbbfejlesztéséhez. A legutolsó szőlő és gyümölcsös összeírás óta évtizedek teltek el. A szőlőültetvényeket 1961 és 1965 között vették számba teljes körűen, gyümölcsfaösszeírást pedig 1956-1959 között hajtottak végre. Az ezt követő mezőgazdasági összeírások csak a terület nagyságára és a termésmennyiségre vonatkoztak. Az eltelt 40 év jelentős változásokat hozott a termőterület nagyságában, a művelési módokban, a termesztett szőlő- és gyümölcsfajta tekintetében. E változások figyelemmel kísérése, regisztrálása nélkülözhetetlen az ágazat számára.

A feladat elvégzésére ösztönöznék az Európai Unió csatlakozási elvárásai is, melyek a szőlők esetében 10 évenként, a gyümölcsösökénél pedig 5 évenként rendszeres teljes körű felméréseket írnak elő.

Az összeírandó ültetvények körét a KSH a 2000. évi általános mezőgazdasági összeírás során számba vett ültetvényt használókból kiindulva határozza meg, és a teljeskörűség biztosításához felhasználta a rendelkezésre álló államigazgatási nyilvántartásokat is.

Budapesten és Pest megyében várhatóan több mint 30 ezer szőlő- és gyümölcsös területtel rendelkező gazdaságot keresnek fel az összeírók.

A teljeskörűség biztosítása érdekében az összeírás két fázisban zajlik. Az első fázisban az összeírók a rendelkezésre álló információk segítségével 2001. júniusának első felében felkerestek valamennyi ültetvényhasználatot. Az általuk kitöltendő kérdőív az ültetvényt használó azonosítóit, a gazdálkodó használatában lévő földterület főbb adatait, továbbá a szőlő, illetve a gyümölcsös területek azonosítására szolgáló főbb adatokat tartalmazza.

A második fázisban szőlész és gyümölcskertész szakemberek keresik fel az ültetvényeket és kitöltik az adott területre vonatkozó szakmai kérdéseket: az ültetvény telepítésének idejét, jellegét, a telepítés jellemzőjét, sor- és tőtávolságát, művelésmódját, támaszrendszerét, fajfánkénti megoszlását, stb. E második szakaszban csak az 500 négyzetméteres vagy annál nagyobb szőlőültetvényeket, az 1500 négyzetméteres és nagyobb fás, illetve az 500 négyzetméteres és azt meghaladó bogvós gyümölcsösök összefüggően telepített területeit érinti a felmérés.

Az összeírás első, előzetes eredményeit a tervek szerint 2001. végén hozza nyilvánosságra a KSH.

Tájékoztatás a telephelyengedéllyel kapcsolatos tűzvédelmi követelményekről

A 80/1999. (VI.11)Korm. rendelet - melynek mellékletében *gal jelölt tevékenységek esetében van szükség tűzvédelmi szakhatóság eljárására - az egyes ipari tevékenységekhez telephely engedély megkérését írja elő.

Az eddigi tapasztalatok alapján a használathoz kapcsolódó folyamatos, vagy időszakos ellenőrzést, felülvizsgálatot igénylő előírások körében vannak jelentős hiányosságok.

Az alábbiakban áttekintő jelleggel adunk tájékoztatást, hogy tűzvédelmi szempontból mely előírásokra kell odafigyelni az eljárás során.

1. Tűzvédelmi iratok megléte

5 főnél több alkalmazott vagy 50 főnél nagyobb befogadó képességű épület, kereskedelmi szálláshely, illetve „A” tűzveszélyességi besorolás esetén tűzvédelmi szabályzat.

2. Gondoskodás arról, hogy a munkavállalók, a helyiségeket igénybevevők, a tűzvédelmi előírásokat megismerhessék.

3. A 32/1997. (V.9.) BM rendelet szerinti foglalkozási ágakban, munkakörökben dolgozók érvényes tűzvédelmi szakvizsgával rendelkezzenek.

4. Az elektromos rendszer, a vil-

lámvédelmi rendszer időszakos szabványossági felülvizsgálatának megléte, a felülvizsgálaton feltárt hibák kijavítása. Robbanásveszélyes helyeken a sztatikus felöltődés ellen is vizsgálni kell.

5. Tűzoltókészülékek, tűzcsapok, tűzvédelmi berendezések, tűzoltó víznyerőhelyek különleges oltóanyagok megléte, ellenőrzötése megfelelő képzettségű szakemberekkel. Ez általában fél éves időszakot jelent, kivéve az EN 3 szabvány szerinti tűzoltó készülékeket, melyeket évenként kell ellenőriztetni, negyedévenkénti belső ellenőrzés mellett.

6. Tűzvédelmi tájékoztató, tiltó táblák megléte, megfelelő állapota. (Besoroló, menekülési irány, vészkiárat, dohányzóhely stb. táblák)

7. Éghető folyadékok, gázok, szilárd anyagoknak a vonatkozó szabványok illetve az Országos Tűzvédelmi Szabályzat szerinti kezelése, tárolása.

A leírt előírások köre természetesen a tevékenység jellegétől függően változhat (bővíthet és csökkenhet is), melyről a Tűzoltó-parancsnokságon lehet érdeklődni (Gödöllő, Szabadság u. 28. Tel.: 420-011).

A Richard Fritz Kft. érettségizett munkatársakat keres

AZ ALÁBBI TERÜLETEKRE

géplakatost

FELADATA:

HIDRAULIKUS GÉPEK JAVÍTÁSA, KARBANTARTÁSA

ELVÁRÁSAINK:

KÖZÉPISKOLAI VÉGZETTSÉG, SZAKMAI GYAKORLAT
(A NÉMET NYELVTUDÁS ELŐNYT JELENT)

betanított munkásokat

HÁROM MŰSZAKOS MUNKARENDBE

KÖVETELMÉNY: SZAKMUNKÁS BIZONYÍTVÁNY

DOLGOZÓINK MUNKÁBAJÁRÁSÁT SAJÁT AUTÓBUSZUNKKAL OLDJUK MEG.

JELENTKEZÉS:

ASZÓD, PESTI ÚT 19/A.

SZEMÉLYESEN KEDDEN ÉS CSÜTÖRTÖKÖN

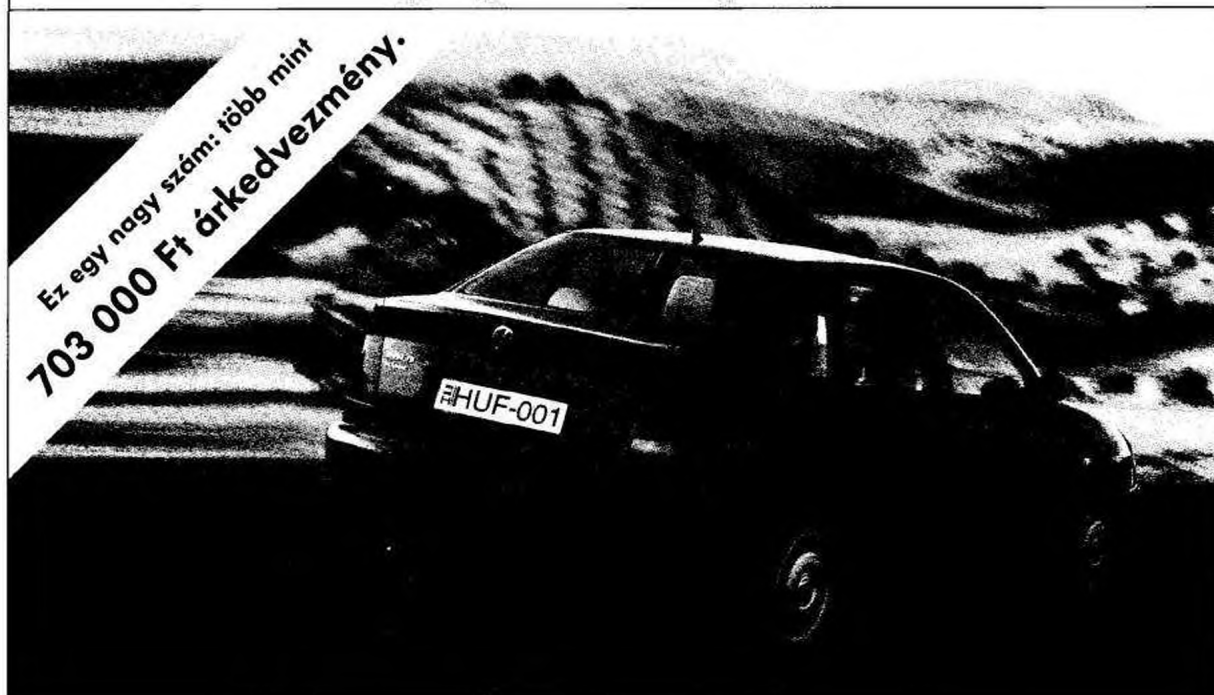
10.00-TÓL 11.00-IG.

TEL: 06-28-400-680

SZEMÉLYÜGYI VEZETŐ

WWW.FRITZ.HU

Német autó, magyar ár.

Ez egy nagy szám: több mint
703 000 Ft árkedvezmény.

• A Volkswagen Classic HUF több mint **703 000 Ft** árkedvezménnyel, még magasabb felszereltséggel várja Önt márkakereskedésünkben.

- Dupla légzsák
- Klímaberendezés
- Szervokormány
- Központi zár
- Metálfényezés
- Elektromos ablakemelők
elől
- Ködfényszórók

Volkswagen Classic

Az Ön Volkswagen márkakereskedője: **Autócentrum Gödöllő**
2100 Gödöllő, Szent-Györgyi A. u. 1. Tel.: 28/515-510 Fax: 28/515-520
E-mail: vwertekesites@autocentrumgodollo.hu

Az ajánlat korlátozott darabszámú, 1,6l-es 75LE-s gépkocsira, és a 2001. július 2-től kötött szerződésekre vonatkozik.

SUZUKI Sós Mobil 1

Ajánlott kenőanyag

Fizetett szabadság: Azaugusztusban hitelre vásárolt Wagon R⁺ vagy Swift néhány havi részletét ajándékba adjuk.

Tesztvezetés! Próbálja ki Ön is a Wagon R⁺-t menet közben! Bemutatóautóink jelentős kedvezménnyel megvásárolhatók. Időpontegyeztetésért hívja telefonszámainkat

Jó állapotú használt autók garanciával, részletre.** **12 éves korig

Trabant, Wartburg vagy más egyéb típusú öreg autója, most akár 150.000.- Ft-ot érhet.* *Részletre történő vásárlás esetén

Mozgáskorlátozott utalvány teljes értékű beváltása.

Hatvan, Móra F. u. 6.
Jászberény, Szent I. krt. 10.
M3 Bag, Dózsa Gy. u. 6.

T/F.: 37/342-353
T/F.: 57/412-002
T/F.: 28/408-808

Már Ikladon is megküzdhetnek

Festékfegyveres harcosok klubja

Aligha gondolták az ötvenes években az ikladi Ipari Műszer-gyár megálmodói, hogy a villamos motorok, fűnyírók, kézzá- rítók, no meg puskatöltények - hiszen ezért rejtették az avatat- lan szemek elől az üzemet egy erdő kellős közepébe - gyártásá- nak helyszínén az új évezred első esztendejében ádáz csaták folynak majd.

Kommandós ruhába öltözött har- cosok küzdenek egy gazdátlan üzemsarnok és a körülötte lévő bozotos minden négyzetméteréért. A fegyverek véget nem érő ropo- gása közben egy-egy „sérült” har- cos jön elő feltett kézzel. Így jelzi, hogy számára - mintegy félórára - véget ért a küzdelem. Ha viszont van kedve, folytathatja. Adrenalin- szintje garantáltan felszökik majd, az élete viszont megmarad a kö- vetkező menetben is, az öt etaláló lövedék ugyanis legfeljebb a ruhá- ját vagy a szemét és arcát védő sisakot festi meg. És éppen ez a jó a festékfegyver harcban.

Az új ikladi paintball pálya talán a negyvenedik lehet az országban. Egyre többen hódolnak Magyar- országon is ennek a szenvedély- nek - vagy inkább sportágnak, mert aki kipróbálja, rájön, hogy igen komoly fizikai erőnlétet is megkövetel -, amely leginkább a számítógépes Quake-játékokhoz hasonlít. Csak amíg ott egymaga küzd az ember az ádáz gonosszal, itt csapattag az ember, és persze még jobban átérzi, hogy ő is po- tenciális célpont. Amíg a kezdők- nél az a csapat győz, amelyik több harcost lő ki az ellenség kötelé- kéből, addig a haladó amatőrök - állítólag a festékfegyver harc terén nálunk még nem lehet profizmus- ról beszélni - 5, 7, 9, perces küz- delmeket vívnak az ellenfél zász- lójának elragadásáért és a saját bá- zisra juttatásáért.

A festékfegyver harc, mint annyi minden más, Amerikából ered. Abban már megoszlanak a vé- lemények, hogy a marhákat fes- tékfegyverrel megjelölő färmerek - akik így megspórolták a folya- matos karámban tartózkodást - kezdtek így harcolni egymással, vagy a kivágandó fákat ugyancsak e módszerrel megjelölő favágók. Mindenesetre tény, hogy a kezde- ményezésből óriási divat lett.

A budapesti *Balogh Tamás* hamar beleszeretett a területbe, és Ikla- don élő rokonai bevonásával ha- bozás nélkül belefogott a családi vállalkozás megvalósításába. Ter- mészetesen első lépés a terület megszerzése és a pálya megépí- tése volt. A rejtőzködésre nem- csak a lecsupaszított falak adnak lehetőséget, hanem sok-sok ter- mészetes és mesterséges akadály is. A üzem feletti domboldalon úgynevezett gyorspálya is van, ahová azok mennek fel, akik az üzemsarnok környékén nem tudták dűlőre vinni a csatát. Fák híján itt csak a gumiból és fából készült fedezékek mögött lehet megbújni. Ha viszont löni is sze- retne az ember, akkor ki kell dug- nia a fejét, kockáztatva ezzel azt, hogy az ügyes célbalövők áldo- zata lesz. Állítólag itt a legjobbak is igen hamar „elvéreznek”.

- Bátran kijelenthetem, ez a jobb pályák közé tartozik - osztja meg velem a véleményét *Zombori Gé- za*, aki mint mondja, a haladó amatőrök közé sorolandó. - Nem- csak azért, mert jól átgondolt és

megépített terepről van szó, ha- nem azért is, mert gondoltak a já- tékból kiesőkre és a családtagokra is. Másutt még WC sincs.

Nos, ha ebből a szempontból néz- zük az új létesítményt, valóban sok jót el lehet mondani. A ki- szolgáló épületben büfé működik, mellette játszóteret építettek a gyerekeknek. Egy domonyi vál- lalkozó a pónilovait hozza át rend- szeresen, hogy lovagolni is lehes- sen. Aki pedig kiesett a játékból, de nem akarja labda nélkül tölteni a következő csatáig hátralévő időt, az pingpongozhat is. Persze a leg- többen alig várják, hogy végez- zenek egymással a még harcban lévők, hogy újra fel lehessen ölteni az overallt.

- Én már hét elején el kezdem ada- golni a feleségemnek, hogy hét- végén újra harcolni szeretnék - mondja az egyik megszállott. - Ha látom, hogy nagy az ellenszenv, akkor egy-két napot pihentetek, de a szombat közeledtével frontális támadásba megyek át. Szerencsé- re ez be szokott jönni. Nem taga- dom, az asszony azért ágál, mert

sokba kerül a fegyver, és persze az utazás és az ott tartózkodás is pénzbe kerül.

Az ikladi pályán bevezető áron 5.000 Ft-ba kerül a harc. Ezért cserébe a résztvevő fegyvert, ove- rallt, védőfelszerelést, valamint 200 töltényt kap. Az összegért 5 órán keresztül csatázhat, termé- szetesen ebbe a kilövésé miatti holtidő is benne foglaltatik. A vég- összeget a limitált töltény elhasz- nálása növelheti, a 200 darab fe- letti golyócskák darabja 25 Ft-ba kerül.

Hazafelé azon gondolkodom, milyen új lehetőségeket adhat az új sportág. Beszélgetőtársaim sze- rint egyre több cég küldi el játszá- ni dolgozóit, mert remek terápiá- nak tartja a csapatépítésre. Én vi- szont akkor lennék igazán elége- dett, ha a világ összes fegyveres konfliktusát ilyen egyszerű mó- don lehetne elintézni. -**erzé-**

Edzőmérkőzések előtt, után

Még csiszolódik a csapat

Az augusztus 12-i rajt előtt sor- ban játssza edzőmérkőzéseit a Tura. Első alkalommal az NB I/B-s Szolnokkal játszottak a fi- úk, ám ez edzőmérkőzésnek né- mileg rendhagyó volt, hiszen a mérkőzés utolsó harmadában a búcsúzó „öregek” játszottak.

A mostani csapat egyébként jól állta a sarat a jóval magasabb osztályban játszó Tisza-partiakkal szemben, ugyanis csak 3 gólt kap- tak. A múlt héten szerdán a Hévíz- györök ellen 2:1-re kikapott az együttes, ám szombaton már javí- tottak a fiúk, Jászfényszarun dia- dalmaskodtak 5:1-re. *Lipcsei Zoltán* edző abban bizik, hogy a Hatvanba igazolt, a bajnokságban 31 gólt szerzett *Bazsót* a szintén gólerős *Kuti*, *Merényi* és az ifi csapatból most felkerült *Gólya István* pótolja majd. *Hegedűs Csaba* érkezéssel tovább bővült a keret, a labdarúgó Fótól igazolt ide.

Közben elkészült a sorsolás is. Városunk csapata idegenben

kezd, méghozzá Ráckeven. Aztán a Délegyháza focistái jönnek, majd a mieink utaznak Ikladra.

Terveink szerint lapunk követke- ző számában a teljes őszi bajnoki menetrendet megjelentetjük.

A 2000/2001. évi

Pest megyei bajnokság végeredménye

1. Vecsés	27	5	2	107-27	86
2. Verecsygház	26	5	3	75-20	83
3. Bag	26	3	5	95-32	81
4. Tura	22	3	9	94-57	69
5. Tápiógyörgye	19	2	13	79-45	59
6. Budaörs	16	8	10	70-46	56
7. Tököl	13	13	8	76-50	52
8. Bugyi	14	7	13	63-79	49
9. Gyömrő	14	4	16	52-78	46
10. Kiskunlacháza	12	5	17	62-99	41
11. Ráckeve	10	10	14	65-71	40
12. Délegyháza	12	2	20	52-64	38
13. Nagykáta	10	6	18	69-83	35
14. Törökbálint	9	5	20	52-100	32
15. Makád	7	11	16	48-79	32
16. Iklad	8	3	23	58-86	27
17. Göd	8	3	23	43-80	27
18. Dunaharaszti	3	5	26	26-95	14

A várakozásnak megfelelően szerepelt a Tura

Lipcsei Zoltán marad a focicsapat edzője

Kiegyensúlyozottan, a várakozásnak megfelelően szerepelt Tura megyei első osztályú labdarúgócsapata a 2000-2001-es bajnoki szezonban. A vezetőség elvárása az 5-8. hely megszerzése volt, amit a viszonylag szűk játékoskerettel rendelkező együttes a 4. hely elérésével még túl is teljesített.

Ősszel 32 pontot szerzett a csapat, ami az 5. hely eléréshez volt elég. Az átigazolási időszakban néhány játékos eltávozott. A legnagyobb veszteséget Bajkainak a Veresegyházhoz való igazolása jelentette. Érkezett viszont Buzma és Sármany, igaz, nem váltották be teljes egészében a hozzájuk fűzött reményeket. A csapat összteljesítménye ennek ellenére nem romlott, sőt némileg javult is. Tavasszal 36 pontot gyűjtöttek a fiúk, és ezzel eggyel előrébb léptek a tabellán.

Szerintem reális eredmény a 4. hely - nyilatkozta lapunknak játékosedző. - Abban mindenképpen szerencsénk volt, hogy tavasszal viszonylag kevés eltelt és sérülés sújtott az együttest, így a viszonylag szűk játékoskeret elegendőnek bizonyult. Volt néhány fájó vereség, mint például ősszel a Törökbálint otthonában, ahol Bajkai kiállítása miatt meggyengült a csapat, de akadt néhány nagyon szép győzelem is. A legnagyobb fegyvertény kétségkívül a bajnok Vecsés legyőzése volt. A játékosaim azzal a biztos tudattal léphettek pályára, hogy a 4. helynél rosszabb helyen már nem végezhet a csapat, így felszabadultan, teher nélkül tudtak játszani.

Lipcsei mester tavasszal osztályozta a játékosok szereplését. A legfőbb szempont az volt, hogy a játékos önmagához ké-

pest milyen teljesítményt nyújtott. Az élen a házi gólkirály - a megyei góllövőlista 2. helyezetteje, - Bazsó Gábor végzett, 6,71 pontos átlaggal. A második-harmadik helyen Merényi Tamás és Kuti László zárt 6,69 ponttal. A mester önmagával szemben volt a legszigorúbb, ugyanis mindössze 5-ös átlagot ért el.

Az új idényre vonatkozó érdeklődésünkre a tréner elmondta: az már biztos, hogy továbbra is ő irányítja a csapatot, amelynek összetétele ismét változik. Távozik ugyanis Buzma Zsolt, Sármany Zsolt és sajnos Bazsó Gábor is. Mindhárman az ugyancsak a megyei első osztályú Hatvan együttesében folytatják. Ugyanakkor Turán folytatja Baranyi Géza, aki Tápiószentmártonból érkezett, és Somogyi Zsolt, aki legutóbb Gödöllőn focizott. Jó hír, hogy újra játékba

száll Tóth Ákos, és az is, hogy visszatér Bagról Nagy Csaba. A játékosok egyébként már intenzíven készülnek az új bajnokságra, amely augusztus 12-én kezdődik.

A turai játékosok teljesítménye az egyes mérkőzéseken szerzett osztályzatok alapján:

Bazsó Gábor	6,71
Merényi Tamás	6,69
Kuti László	6,69
Sukaly Zsolt	6,56
Pusztai József	6,50
Sipeki Attila	6,47
Lőrinc Zsolt	6,29
Sármany Zsolt	6,29
Varjú József	6,00
Takács László	5,82
Buzma Zsolt	5,81
Burai János	5,80
Kovács László	5,76
Steffkó János	5,69
Bagó Attila	5,56
Pázmándi Csaba	5,40
Tóth J.	5,25
Lipcsei Zoltán	5,00

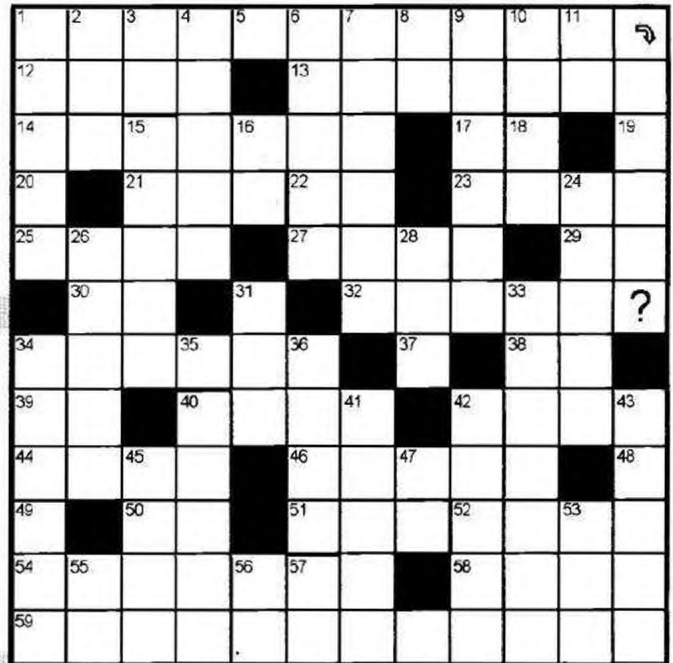
Mosoly nagytakarítás idején

A török nagytakarítást csinál. Éppen a szőnyeget rázza ki az ablakon, mikor arra jár a szomszéd. Feléz és megkérdézi:

(A vice poénját lásd a rejtvényben!)

Vízszintes: 1. A vice poénja (Zárt betű: I) 12. Ennyi éves a magyar állam 13. Nem kicsiben 14. Szótlanság 17. Tova 19. Az átmérő jele 20. Az idő jele a fizikában 21. Anikó becézve 22. Réz vegyjele 23. Apróra vágott húsból készült étel 25. Örnagy, röv. 27. Kén, nitrogén, jód 29. Rangjelzés 30. Páratlan ima! 32. Brit? 34. Fűvet nyír 37. Múlt idő jele 38. Deciliter 39. Idősebb, röv. 40. Air ... (légi posta) 42. LAAR 44. Édes mártás 46. Írógéppel ír 48. Személyes névmás 49. Spanyol autók jelzése 50. Vissza: állóvíz 51. Autós iskola 52. Halk zöreje 54. Fivér angolul (BROTHER) 58. Hiányos Anus 59. Nagyon éles vágóeszköz

Függőleges: 1. Beteget szállító autó 2. Szópótló szó 3. -va párja 4. XIX. sz-i költőnk (János) 5. Nano 6. Tétlen tanács! 7. Tengernek homokszigetekkel elzárt öble 8. Határrag 9. Kerékpár ülés 10. Kutya 11. Éjjelig tart 15. Nem alacsony 16. Téli sport 18. Éneklő szócska 24. Komikus, ... Miklós 26. Harca szólító jel 28. Jelez 31. Banánfa egyenmű betűi 33. A mélyben 34. Nem nagyobb 35. Félig az! 36. Margarinmárka 40. Jelmondat 41. Ezen jutunk fel a padlásra 42. Feltételesen lesz! 43. Száraz gallyak 45. Ajtó, angolul (DOOR) 47. 3,14 53. Halkan a fülébe mond 55. Görög betű 56. Néma hit! 57. Vámoláshoz szükséges formanyomtatvány. -szr-

A megfejtéseket a lap aljáról kivágott rejtvénytáblával elalátott, nyílt levelezőlapon lehet beküldeni a Városi Könyvtár címére (Bartók tér 3.)

2001. augusztus 22-ig. A megfejtők között a Libra Könyvesbolt 1500 Ft értékű könyvtalványát sorsoljuk ki.

Júliusi számunk megfejtése:

"Az emberek törvényt mondanak, de vagyonra gondolnak."

A Libra Könyvesbolt utalványát Bakonyi Viktória (Alkotmány u. 4.) kedves olvasónk nyerte. Gratulálunk! Nyereményét postán küldjük el.

Turai Hírlap - közéleti havilap
 Kiadó: Turai Nagyközség Polgármesteri Hivatala
 Felelős kiadó: Tóth István polgármester
 Felelős szerkesztő: Rácz Zoltán
 Munkatársak: Szűcs Tünde, Takács János, Balázs Gusztáv, Hidi Szilveszter
 Lapterjesztés: Éliás Zoltán
 Nytt: B-011P/567P/91
 Levélcím: Nagyközségi Könyvtár - 2194 Tura, Bartók tér 3.
 Készült 800 példányban az ArtWind Kft. nyomdaüzemében, Gödöllőn

Az Ön érdekében kérdezzük!

A Misszió Egészségügyi Központ Kht. az alábbi kérdőívek segítségével szeretné kiszűrni azokat a polgárokat, akiknél magasabb kockázat áll fenn a szív- és érrendszeri, vagy allergiás légúti betegségek előfordulására.

A szív- és érrendszeri betegségek jelentik a leggyakoribb halálokat Magyarországon. Tudományosan alátámasztott tény, hogy a rizikófaktorok számának csökkentésével, korai kezeléssel, az életmód pozitív változtatásával megelőzhető a betegség kialakulása.

Az allergiás légúti betegségek egyre gyakoribbak, korai felismerésükkel és ha szükséges, életmódi változtatásokkal sok esetben elkerülhető a költséges, és hosszantartó gyógyszeres kezelés.

Kérjük, töltsse ki az alábbi kérdőívet, és adja le a Misszió Egészségügyi Központban vagy csaláadorvosánál, vagy a Hivatalban elhelyezett gyűjtőládába.

Kérjük, hogy a megfelelő válaszokat a kérdés mellett található négyzetbe írt X jellel jelölje.

Név:

Születési idő: év hó nap

TAJ szám:

szív- és érrendszeri betegségek kérdőíve

I. Iskolai végzettség: kevesebb, mint 8 általános 8 általános főiskola, egyetem szakiskola érettségi

II. Milyen betegségről tud?

Nem tudok betegségről Szívbetegségem van
Magas vérnyomásom van Cukorbetegségem van
Egyéb betegség

III. Előfordult-e családtagjai között az alábbi betegségek valamelyike?

	<u>apa</u>	<u>anya</u>	<u>testvér</u>	<u>nagyszülő</u>
Magas vérnyomás	☐	☐	☐	☐
Szívinfarktus	☐	☐	☐	☐
Agyvérzés	☐	☐	☐	☐
Érszűkület	☐	☐	☐	☐
Nincs tudomásom róla	☐			

IV. Dohányzik-e Ön?

1. Soha nem dohányoztam
2. Dohányoztam, de leszoktam éve vagy hónapja
3. Naponta 10 szál cigarettánál kevesebbet szívok
4. Naponta 20 szál cigarettánál kevesebbet szívok
5. Naponta 20 szál cigarettánál többet szívok
6. Pipázom, vagy szivarozom

V. Milyen gyakran fogyaszt Ön alkoholt?

- 1. Nem fogyasztok alkoholt
- 2. Nevezetesebb alkalmakkor iszom
- 3. Hetenként egyszer fogyasztok alkoholt
- 4. Naponta fogyasztok alkoholt
- 5. Naponta többször fogyasztok alkoholt

VI. Fizikai aktivitás szempontjából melyik csoportba sorolja Önmagát?

- 1. aktív fizikai dolgozó vagyok
- 2. rendszeresen sportolok (heti 3-4X)
- 3. hetente egyszer sportolok
- 4. otthon tornázom vagy hétvégenként kirándulok, hobbikertészkedem, stb.
- 5. többnyire ülő munkát végzek, de rendszeresen sétálok, aktívan ellátom a ház körüli teendőket
- 6. csak a lakáson belüli, kisebb tennivalókat látom el
- 7. egyéb, mégpedig:

VII. Jelölje ki, hogy az alábbiak közül mi jellemző a táplálkozási szokásaira!

	nem fogyaszt	naponta, rendszeresen	hetente 2-3-szor	havonta 1-2-szer	ritkán
sertéshús					
marhahús					
baromfi					
hal					
szalonna, tepertő					
kolbász, szalámi					
felvágottak, virsli					
tej, tejtermékek					
vaj					
étolaj					
margarin					
sertészsír					
tojás					
csokoládé, sütemény					
burgonya					
tésztaféle					
friss gyümölcs nyáron					
friss gyümölcs télen					
főzelékféle					
olajos magvak (pl.dió)					
szója készítmények					
barna kenyér					

ALLERGIÁS LÉGÚTI BETEGSÉGEK KÉRDŐÍVE

1. Előfordult-e családtagjai között?

	<u>apa</u>	<u>anya</u>	<u>testvér</u>	<u>nagyszülő</u>
<u>asztma</u>	☐	☐	☐	☐
<u>allergiás megbetegedés</u>	☐	☐	☐	☐
<u>nem tudok róla</u>	☐			

2. Előfordult-e Önnél?

szénanátha ☐	ételérzékenység ☐	→
elhúzódó náthás állapot ☐	gyógyszerérzékenység ☐	→
hörghurut ☐	allergiás kiütés ☐	
légzési nehezítettség ☐	ekcéma ☐	
migrén ☐	nem fordult elő ☐	

3. Kérjük jelölje be évszakok szerint főleg mikor vannak tünetei!

Nincsenek tüneteim	☐																								
Egész évben vannak tüneteim	☐																								
Ezekben a hónapokban vannak tüneteim	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">Jan.</th> <th style="width: 10%;">Febr.</th> <th style="width: 10%;">Márc.</th> <th style="width: 10%;">Ápr.</th> <th style="width: 10%;">Máj.</th> <th style="width: 10%;">Jún.</th> <th style="width: 10%;">Júl.</th> <th style="width: 10%;">Aug.</th> <th style="width: 10%;">Szept.</th> <th style="width: 10%;">Okt.</th> <th style="width: 10%;">Nov.</th> <th style="width: 10%;">Dec.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.												
Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.														

4. Jelölje be tünetei mikor erősebbek vagy gyakoribbak! (Több válasz adható)

szabad levegőn ☐	takarításkor ☐
zárt helyen ☐	száraz időben ☐
munkahelyen ☐	nedves időben ☐
otthon ☐	nagy hidegben ☐
napközben ☐	fizikai megterhelésre ☐
éjszaka ☐	dohányzás után ☐
ébredéskor ☐	egyéb: ☐

5. Mi jellemző az Ön otthonára?

új ☐	tégglából van ☐	a padlózat parketta ☐
régi ☐	vályogból van ☐	kő/kerámia ☐
száraz ☐	panel ☐	szőnyegpadló ☐
nyirkos ☐	egyéb:..... ☐	PVC/linóleum ☐

V. Milyen gyakran fogyaszt Ön alkoholt?

1. Nem fogyasztok alkoholt
2. Nevezetesebb alkalmakkor iszom
3. Hetenként egyszer fogyasztok alkoholt
4. Naponta fogyasztok alkoholt
5. Naponta többször fogyasztok alkoholt

VI. Fizikai aktivitás szempontjából melyik csoportba sorolja Önmagát?

1. aktív fizikai dolgozó vagyok
2. rendszeresen sportolok (heti 3-4X)
3. hetente egyszer sportolok
4. otthon tornázom vagy hétvégenként kirándulok,
hobbikertészkedem, stb.
5. többnyire ülő munkát végzek, de rendszeresen sétálok,
aktívan ellátom a ház körüli teendőket
6. csak a lakáson belüli, kisebb tennivalókat látom el
7. egyéb, mégpedig:

VII. Jelölje ki, hogy az alábbiak közül mi jellemző a táplálkozási szokásaira!

	nem fogyaszt	naponta, rendszeresen	hetente 2-3-szor	havonta 1-2-szer	ritkán
sertéshús					
marhahús					
baromfi					
hal					
szalonna, tepertő					
kolbász, szalámi					
felvágottak, virsli					
tej, tejtermékek					
vaj					
étolaj					
margarin					
sertészsír					
tojás					
csokoládé, sütemény					
burgonya					
tésztaféle					
friss gyümölcs nyáron					
friss gyümölcs télen					
főzelékféle					
olajos magvak (pl. dió)					
szója készítmények					
barna kenyér					